

Kan mödrars okunskap vara ett hot mot barns välfärd?

En Litteraturstudie

Victoria Grönroos

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Vård
Identifikationsnummer:	5133
Författare:	Victoria Grönroos
Arbetets namn:	Kan mödrars okunskap vara ett hot mot barns välfärd?
Handledare (Arcada):	Berit Onninen
Uppdragsgivare:	Hotus-Hoitotyön Tutkimussäätiö
Sammandrag: Syftet med detta examensarbete är att ta reda på om det finns evidens för påståendet att mödrars okunskap kan vara ett hot mot barns välfärd. Detta är en kvalitativ litteaturstudie som har begränsats till mödrars okunskap om anknytning och hur det kan vara ett hot mot barnens välfärd. Påståendet speglas mot ett material på tio vetenskapliga artiklar som handlar om barns anknytning och utveckling ur olika synvinklar. Studien strävar efter att hitta svar på frågorna: ”Finns det evidensbaserat stöd för att mödrars okunskap kan vara ett hot mot barns välfärd” samt ”Vad bör göras för att förhindra att mödrars okunskap blir ett hot mot barns välfärd”. Materialet har kvalitetsgranskats för att döma dess grad av evidens. Innehållet har även analyserats för att ge svar på studiens frågeställningar. Katie Erikssons teori om att ansa, leka och lära fungerar som teoretisk referensram för studien. Resultatet visar att det finns evidens för att mödrars okunskap kan vara ett hot mot barns välfärd. Nio av artiklarna nådde kraven för hög kvalitet. I analysen kom det fram att blivande föräldrar bör få mer information om anknytning för att kunna främja sitt barns välbefinnande. Information om anknytning skulle kunna tas upp i rådgivningsprogrammet och under familjeförberedelsekurser. Detta arbete har gjorts i samarbete med Hotus-Hoitotyön Tutkimussäätiö.	
Nyckelord:	Hotus, barn, mödrar, anknytning, välfärd.
Sidantal:	52
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Vård
Identification number:	5133
Author:	Victoria Grönroos
Title:	Kan mödrars okunskap vara ett hot mot barns välfärd?
Supervisor (Arcada):	Berit Onninen
Commissioned by:	Hotus-Hoitotyön Tutkimussäätiö
Abstract: The purpose of this thesis is to find out whether there is evidence for the claim that maternal lack of knowledge can be a threat to a child's welfare. This is a qualitative literature study which was limited to mothers' lack of knowledge about attachment and how it can be a threat to the child's welfare. The statement is reflected upon ten scientific articles dealing with child-related and development from different angles. The study aims to find answers to the questions: "Are there evidence-based support that mothers' lack of knowledge can be a threat to children's welfare" and "What should be done to prevent mothers' lack of knowledge from becoming a threat to the child's welfare". The quality of the articles has been assessed and arranged in evidence hierarchies. The content has also been analyzed in order to provide answers to the study questions. Katie Eriksson's theory of nurturing, playing and learning, serves as a theoretical framework for the study. The results show that there is some evidence to support the claim. Nine of the articles met the quality standards. In order to promote child wellbeing parents should get information about attachment, according to the analysis. Information about attachment could be included in the maternal advice program and family training courses. This study has been done in cooperation with Hotus-Hoitotyön tutkimussäätiö.	
Keywords:	Hotus, infant, mother, attachment, welfare.
Number of pages:	52
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Vård
Tunnistenumero:	5133
Tekijä:	Victoria Grönroos
Työn nimi:	Kan mödrars okunskap vara ett hot mot barns välfärd?
Työn ohjaaja (Arcada):	Berit Onninen
Toimeksiantaja:	Hotus-Hoitotyön Tutkimussäätiö
Tiivistelmä: Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, onko näyttöä väitteelle, että äidin tietämättömyys voi olla uhka lasten hyvinvoinnille. Tämä on laadullinen kirjallisuus tutkimus joka rajattiin äitien tietämättömyyteen koskien lasten hoivaa sekä mahdollisesta tietämättömyydestä aiheutuvaa uhkaa lapsen hyvinvoinnille. Väitettä tarkastellaan kymmenen eri tieteellisen artikkelin pohjalta, jotka käsittelevät lasten hoivaa ja hyvinvointia eri näkökulmista. Tutkimuksen tavoitteena on löytää vastauksia kysymyksiin: "Onko tieteellisesti todistettua että äitien tietämättömyys voi olla uhka lapsen hyvinvoinnille" sekä "Mitä tulisi tehdä, jotta äitien tietämättömyydestä ei tulisi uhkaa lasten hyvinvoinnille". Materiaalin laatua on arvioitu sen luottamuksellisuuden varmentamiseksi. Sisältöä on myös analysoitu tutkimus-kysymysten vastausten saamisen kannalta. Katie Erikssonin teoria hoivaamisesta, leikkimisestä ja oppimisesta toimii teoreettisena viitekehystenä tässä tutkimuksessa. Tulosten perusteella voidaan todeta että äitien tietämättömyys voi olla uhka lasten hyvinvoinnille. Yhdeksän kymmenestä artikkelista saavutti vaatimusten mukaisen tason. Analyysi paljasti, että tulevien vanhempien pitäisi saada lisätietoa lasten hoivasta voidakseen edistää lasten hyvinvointia. Tietoa lasten hoivaamisesta voitaisiin sisällyttää neuvonta-ohjelmaan sekä perhe koulutukseen. Tämä työ on tehty yhteistyössä Hotus-Hoitotyön tutkimussäätiön kanssa.	
Avainsanat:	Hotus, lapsi, äiti, tietämättömyys, hyvinvointi, hoiva.
Sivumäärä:	52
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	

INNEHÅLL / CONTENTS

1	Inledning.....	6
2	Bakgrund.....	7
2.1	Anknytning.....	7
2.2	Hälsokunskap i grundutbildningen	9
2.3	Den finska rådgivningen	9
2.4	Familjeförberedelsekurser	10
2.5	Information om anknytning för föräldrar	13
3	Tidigare forskningar	13
4	Syfte och frågeställningar	16
5	Teoretisk referensram	16
6	Etiska reflektioner.....	18
7	Metodik.....	18
7.1	Data-insamlingsmetod.....	18
7.2	Data-analysmetod	20
7.3	Material.....	22
8	Data-analys	28
9	Reslutat	37
10	Hur kan man underlätta att mödrars okunskap blir ett hot mot barns välfärd?.....	38
11	Diskussion.....	41
12	Kritisk granskning.....	43
	Källor / References	45
	Bilagor / Appendices	49

1 INLEDNING

Intresset för detta examensarbete väcktes ur en tanke jag har haft en längre tid. Jag har alltid levt i tron att barn skall bli sedda och det är något som har varit viktigt för mig både personligt och professionellt. När jag då tänker att den kommande generationen, min egengeneration, skall ta hand om och se sina barn efter en uppväxt som länge har kretsat kring sociala medier blir jag skrämmd. Detta kan endast vara en stark reaktion hos just mig men i vår nutida värld finns det väldigt mycket annat än ett barn som kan fånga ens uppmärksamhet. Kommer vi att klara av att bryta mönstret och lägga all vår uppmärksamhet på vårt barn istället för på något annat och hur mycket hjälp kommer vi att behöva för att klara av detta? Jag skulle vilja ta reda på om den finländska rådgivningen gör tillräckligt för att hjälpa oss blivande föräldrar att bli så förberedda som möjligt.

Det här examensarbetet är ett beställningsarbete för Hotus (Hoitotyön Tutkimussäätiö) som baserar sig på ett påstående hittat på nätet. Påståendet jag har valt är "Mödrars okunskap kan vara ett hot mot barns välfärd" som jag har tagit från en svensk rapport vid namnet *Nya verktyg för föräldrar-förslag till nya former av föräldrastöd*. Jag skall nu ta reda på om detta påstående stämmer genom att göra en litteratur studie med en kvalitetsgranskning. Jag har valt att avgränsa min studie till endast okunskap om anknytning för att reda ut vad det är för kunskap som kunde förbättras inom ämnet för att försöka trygga barns välfärd.(Statens folkhälsoinstitut, 2004 s.10)

Hösten 2011 inleddes ett samarbetsprojekt mellan Arcada och Hoitotyön Tutkimussäätiö.(Stiftelsen för vårdforskning, Hotus)

Stiftelsen för vårdforskning grundades år 2006 och leds av HVD Arja Holopainen. Stiftelsen har som uppgift att stöda den vårdvetenskapliga forskningen, att utveckla evidensbaserad vård samt att samla, utvärdera och komprimera forskningsresultat för vårdpersonal. Det allmänna ändamålet för Hotus är att fokusera på evidensbaserad vård inom social- och hälsovårdssektorn.

Inom samarbetsprojektet har studerande vid Arcada möjlighet att göra sina examensarbeten under handledning av forskare, HVD Anne Korhonen.

Stiftelsen för vårdforskning har rätt att utnyttja studerandes examensarbeten i sin egen forskningsverksamhet.

Ifrågavarande examensarbete har skrivits inom detta samarbetsprojekt.

2 BAKGRUND

I detta kapitel behandlas bakgrundsifformation om anknytning och hur den kommer fram i det finska samhället och vårdverkligheten.

2.1 Anknytning

Efter år 2010 har det fötts just under 60 000 barn per år, men för varje år har det fötts färre barn än året innan. De senaste siffrorna är från år 2013 och visar att det föddes 58 134 barn i Finland. Vart och ett av dessa barn utgör en unik ny röst och berikar sin närmiljö. Denna respektfulla utgångspunkt bör vara en självklarhet för varje nytt barn. (Statistikcentralen 2013, En bättre vardag med bebin 2011)

Redan som spädbarn är människorna intresserade av andra människor i sin omgivning. Vård är inte det enda ett spädbarn behöver, dialogen med andra människor är lika viktig. Det nyfödda barnet utvecklar en relation till den eller de som står barnet närmast. Barn behöver få en grundtillit i sin barndom för att en fortsatt balanserad utveckling skall skapas. Barnets fysiska behov så som omvårdnad, vila och näring måste tillgodoses men barnet behöver även "psykisk näring". Med denna psykiska näring menas att barnet skall få sysselsättning och stimulans tillsammans med sina föräldrar. Då föräldrarna tar hand om sitt barn med ömhet och visar för barnet att de tycker om henne kan barnet i framtiden söka hjälp hos sina föräldrar då hon behöver det. Om föräldrarna reagerar på barnets behov till exempel genom att tala och smeka barnet byggs det starka känslor av förtroende hos barnet. (Vilkko-Riihelä & Laine 2006 s.12, En bättre vardag med bebin 2011, Grandelius 2011)

Något som är viktigt för anknytningen är spegelreaktionen som innebär att föräldrarna försätter sig i samma känslotillstånd som barnet. Till exempel om barnet skadar sig ser mamma ledsen ut, men då barnet gungar ser mamma glad ut. Om barnets föräldrar alltid reagerar på motsatt sätt drar sig barnet undan och kan börja visa tecken på skygghet och aggressivitet. Den ömsesidiga växelverkan mellan barnet och föräldrarna är utvecklande för både tankeverksamheten och för känslolivet. Barnets utveckling går i allmänhet i en positiv riktning då föräldrarna visar intresse och tillgivenhet samtidigt som de känner ansvar och sätter nödvändiga gränser för barnet. Föräldrarna bör sträva efter att få barnet att känna tilltro till att det finns trygghet i världen. Genom att ta barnet till sig och visa intresse då barnet signalerar sina behov visar föräldrarna att de finns där för att skydda barnet. Grundtryggheten och de gränser som sätts ut med kärlek och omtanke gynnar barnets utveckling i alla skeden. (Vilkko-Riihelä & Laine 2006 s.12, Grandelius 2011)

Det uppstår anknytningsmodeller hos barnet då hon uppfattar samspel med sina föräldrar. Barnet kan bli ångestfyllt då hon separeras från sina föräldrar eftersom hon behöver känna närhet och trygghet, vilket hon får genom bestående människorelationer. De flesta barn knyter an med sina föräldrar men av vilken kvalitet anknytningen är kan ha en inverkan på barnets fortsatta utveckling. Förutom barnets föräldrar kan även andra närstående bidra till barnets anknytningsmönster, det är viktigt att alla närstående tar emot barnet och visar att det är välkommet. Det är den känslomässiga utvecklingen och den psykiska balansen som påverkas av anknytningsmönstret, om barnet inte får vara nära sina föräldrar under den första och mest känsliga tiden i sitt liv kan det påverka hennes psykiska utveckling negativt. (Vilkko-Riihelä & Laine, 2006 s.49, Grandelius 2011)

Anknytning har delats upp i två kategorier, trygg och otrygg anknytning. Med den trygga anknytningen syftar man på barn som har föräldrar som svarar på barnets behov genom att vara känsliga för barnets signaler. På det här sättet har barnet lärt sig att föräldrarna finns där för henne och att hon öppet kan uttrycka både positiva och negativa känslor. Den otrygga anknytningen uppstår i sin tur hos ett barn som inte har fått svar på sina behov. Barnet kan inte vara säkert på om föräldern finns till hands och kan då inte söka trygghet hos föräldern utan försöker klara av sina känslor på egenhand. Ett barn med otrygg anknytning vet att hon kan visa positiva känslor men om hon visar

negativa känslor kan föräldrarna bli arga och avvisande. (Vilkko-Riihelä & Laine, 2006 s.49-50)

2.2 Hälsokunskap i grundutbildningen

I det finska skolsystemet börjar undervisningen i hälsokunskaps redan i årskurs ett men under lågstadiet är undervisningen kombinerad med andra ämnen som biologi och geografi. Men i högstadiet fungerar hälsokunskap som ett fristående ämne där barnen skall lära sig om hälsa, välbefinnande och trygghet. I undervisningen uppfattar man hälsa som fysiska, psykiska och sociala funktionsförmågor. Man utgår från barnets vardag, uppväxt, utveckling och människans levnadslopp. Ett mål för undervisningen i högstadiet är att eleven skall lära sig kännetecknen för människans uppväxt, utveckling, livscykel samt att förstå ungdomstidens fysiska, psykiska och sociala utveckling. Man vill även att eleverna skall förstå att gemenskap, relationer och omsorg är betydande för människans välbefinnande. I undervisningen tar man upp människans levnadslopp allt från vaggan till graven. Man går igenom den fysiska utvecklingen, psykisk mognad och socialt växande. I det här skedet talar man om familjen, sociala relationer och omtanke och omsorg. (Utbildningsstyrelsen 2004)

2.3 Den finska rådgivningen

Enligt finsk lag skall alla kommuner erbjuda familjer rådgivningsbyråttjänster under graviditeten och fram till dess att barnet uppnått skolålder. Lagen har krav på vad rådgivningen skall ta upp. Exempel på detta är att regelbundet samt efter behov följa upp och främja fostrets tillväxt, utveckling och välbefinnande. Efter födseln skall man främja barnets sunda tillväxt, utveckling och välbefinnande och uppföljningen skall ske genomsnittligen en gång i månaden under det första levnadsåret. Man skall även stöda föräldraskapet och hela familjens välbefinnande. Rådgivningen skall i ett tidigt stadium lägga märket till barnets och familjens behov av särskilda stöd och undersökningar. Man skall även stöda barnet och familjen och hänvisa dem till undersökningar och vård vid behov. På det här sättet skall rådgivningen samarbeta med till exempel barnskydd, socialvård, specialistsjukvård och andra instanser som kan komma i fråga. (Finlex, 2010)

Mödrarådgivning

Enligt Helsingfors stad skall mödrarådgivningen trygga den gravida kvinnans och fostrets hälsa samt upprätthålla och främja hela familjens hälsa och välbefinnande. Både läkare och hälsovårdare följer upp graviditeten under de olika besöken. Det första besöket infaller vid den 8:e till 10:e veckan av graviditeten och hur många besök som följer där efter är beroende av mammans och familjens behov. För en graviditet är det i allmänhet inplanerat 12 besök var av tre är hos en läkare och resterande hos en hälsovårdare. Av dessa besök infaller 10 under graviditeten, ett hembesök efter att barnet är fött och en efterkontroll med läkaren då barnet är 5-12 veckor gammalt. Ämnen som ofta kommer upp under mödrarådgivningen är kost, motion, samlag, mediciner, missbruk, rökning och hälsoproblem. (Mödrarådgivning 2015)

Barnrådgivning

I barnrådgivningen vill man trygga varje barns hälsa och stöda föräldrarna i barnavård för att barnet skall få en så bra förutsättning som möjligt för optimal fysisk och psykisk utveckling. Även mängden besök i barnrådgivningen varierar utgående från familjens behov. Under barnets första levnadsår går familjen i allmänhet på 9 rådgivnings besök och därefter följer ytterligare besök enda upp i 6 års åldern. Under en del av dessa besök får familjen även träffa en läkare som gör hälsokontroller. På besöken får föräldrarna information om barnets ankomst, amning, humörsvängningar, vacciner och råd om vård av det nyfödda barnet. Då man ger råd om hur föräldrarna skall vårda sitt nyföddabarn handlar det om den fysiska omvårdnaden. Något som även tas upp är hur föräldrarna kan stöda sitt spädbarns utveckling med fysiska rörelser. Genom att hålla barnet stöds även den moraliska, psykiska och sociala utvecklingen. (Barnrådgivning 2015)

2.4 Familjeförberedelsekurser

Helsingfors stad ordnar familjeförberedelsekurser för familjer som väntar sitt första barn. Syftet med kurserna är att stöda föräldrarna i deras uppgift att vårda och fostra. Föräldrarna får kunskap och färdigheter för att få vardagen med babyen att fungera på ett

bra sätt. Under graviditeten hålls träffarna på hälsovårdscentralen och efter födseln i utrymmen i olika lekparkar. Den första kursträffen infaller i mitten av graviditeten och innan barnet är fött hinner föräldrarna delta i allt som allt 4 träffar. Under träffarna kan mammorna och papporna delas upp i olika samtals grupper för att diskutera olika ämnen. På träffarna använder man sig av samtalskort, man ser på filmer och diskuterar kring arbetsboken "Att bli förälder". Under de första fyra träffarna talar man om graviditeten och vad den för med sig, parförhållandet, sexualitet och barnavård. Man ser en film om en förlossning och går igenom förlossningens olika faser och vilka tecken det finns för att förlossningen håller på att sätta igång. Man tar även upp kejsarsnitt, amning och det första mötet med baby. Under kursen tar man även upp att stöd från andra släktingar kan vara viktigt under den här tiden och föräldrarna åker även till sjukhuset där de vill förlösa för att bekanta sig. Då barnet är två månader gammalt träffas gruppen i en lekpark och kommer överens om tider och teman för de sista tre träffarna. Ofta återkommande teman för de sista träffarna är barnets sömn, gråt, utveckling och amning men även hur föräldrarna skall orka i vardagen. Familjen kan även få träffa en fysioterapeut som hjälper mamman att öva sina bäckenbottenmuskler och man går även igenom barnets fysiska utveckling och hur föräldrarna kan stöda denna. (Familjeträning 2015)

Folkhälsan ordnar en familjeförberedelsekurs vid namn "Första barnet på väg?" under vilken blivande föräldrar får delta i sex träffar under graviditeten samt en efter att barnet är fött. Kursen består av kunskap om småbarnsfamiljers vardag som kan vara bra för blivande föräldrar att veta om, samtidigt som deltagarna får chans att diskutera med andra föräldrar som befinner sig i samma situation. Kursen är uppbyggd på så sätt att man utgår från förlossningen och går sedan över till hur man kan förbereda hemmet och vad man bör inskaffa. Man går igenom vården av baby och saker som att hålla i och lyfta en baby och vad man skall göra om ens baby blir sjuk. Ämnen som nyblivna föräldrars känsloliv tas även upp och man frågar sig även vem baby är och vad till exempel ett skrik kan betyda. Allt detta tas upp på de gruppträffar som infaller under graviditeten. På den sista träffen har alla i gruppen fått sina baby och då går man igenom aktuella frågor kring vardagen med baby. (Första barnet på väg? 2015)

Helsingfors stad ordnar helt avgiftsfria babyfamiljeverksamhet för familjer med sitt första barn. Verksamheten ordnas i lekparker och i familjehus och är frivilligt för familjerna. Familjerna kan alltså fritt delta i så många träffar de vill. På de olika träffarna tar man upp teman som tidig växelverkan med babyn, hur det är att vara förälder, babyns dygnsrytm och service och stödformer för barnfamiljer. Denna verksamhet ses som en fortsättning på familjeförberedelsekurser. (Babyfamiljsverksamhet 2015)

En annan fortsättning på familjeförberedelsekurser är folkhälsans familjeprogram i vilka föräldrarna kan delta tillsammans med sina barn. Det är Folkhälsan som har utvecklat detta familjeprogram vid namn "Föräldraskapet främst" som går ut på att föräldrar och barn bättre skall förstå varandra. Familjeprogrammet har delvis sitt ursprung i den amerikanska modellen "Parents first" som utvecklades vid Yale Child Study Center 2004. Familjeprogrammet hålls på svenska i Folkhälsans regi och Mannerheims barnskyddsförbund ordnar motsvarande program på finska. Hela 60 kommuner i Finland erbjuder dessa kurser där hundratals familjer deltagit. Programmet är uppbyggt i 12 stycken två timmars gruppträffar där 4-6 familjer deltar åt gången. Familjerna som deltar i grupperna har nyligen fått sitt första barn och har kanske gått en familjeförberedelsekurs innan barnets födsel. Målet med dessa grupper är att skapa en bättre kommunikation mellan föräldrarna och deras barn. Man vill förbättra föräldrarnas förmåga att observera och förstå barnets behov men även känslor. Ett mål är även att skapa jämlikt och delat föräldraskap och stärka båda föräldrarnas relation till barnet. På det här sättet vill man öka hela familjens välbefinnande och hälsa samtidigt som man stärker deras stödnätverk. Folkhälsan undersöker för tillfället effekten av programmet Föräldraskapet främst. Forskningen bedrivs i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd och Mannerheims barnskyddsförbund. Man vill alltså ta reda på hur denna gruppverksamhet inverkar på familjens och barnets hälsa och utveckling. (Föräldraskapet främst 2015)

Utöver detta erbjuder Folkhälsan även familjerådgivning, familjeterapi och familjehandledning där familjer kan få hjälp med uppfostrings- och familjefrågor. (Föräldraskapet främst 2015)

2.5 Information om anknytning för föräldrar

Grunden för familjeprogrammet “Föräldraskapet främst” är anknytningsteorin och teorin om reflektivfunktion. Folkhälsan har valt att publicera en kort text om trygg anknytning och vikten av spädbarnstiden på sin hemsida. Denna information finns alltså tillgänglig för blivande föräldrar att ta del av. I texten tar man upp hur forskning har visat att spädbarnets första levnadsår lägger grunden för hur spädbarnet senare i livet kommer att vara i relation till andra människor. I stycket om trygg anknytning förklarar man att ett barn behöver en omsorgsperson som besvarar barnets behov för att barnet skall känna sig tryggt. Man lyfter även fram att om barnet kan lita på att dess förälder finns till hands kan barnet även utveckla tilltro till sin förmåga att samspela med andra. Man avslutar med att poängtera att en trygg anknytning gynnar de sociala kontakterna med andra människor och att de även kan skapa en bättre självkontroll och bättre känslomässig regleringsförmåga. (Teorin om anknytning 2015)

3 TIDIGARE FORSKNINGAR

De utvalda studierna är väldigt varierande i ålder vilket skapar en kronologisk ordning som lyfter fram vad man har studerat om anknytning under de senaste 50 åren. Den första studien är från så tidigt som 1969 då John Bowlby kom ut med en banbrytande studie om anknytning, efter det övergår man till vad som har studerats om ämnet här i Finland genom att nämna en längdsnittsstudie som pågick från 1970-talet till in på 1990-talet. En svensk studie om föräldrastöd representerar 2000-talet och den amerikanska studien från 2012 om anknytningsmönster knyter ihop det hela genom att både pekar tillbaka på Bowlbys grundtanke och samtidigt ta oss tillbaka till dags läget.

I slutet av 1960-talet kom Bowlby med en banbrytande studie om anknytning. I sin bok förklarade han vad anknytning är och hurdant beteende hos barnen som tyder på just anknytning. Han lyfter fram hur anknytningsbeteendet kan ta sig i uttryck i olika åldrar och hur vanligt det är att detta beteende förekommer hos barn. Bowlby hänvisar till olika forskningar som har gjorts, bland dem Ainsworth (1963) studie som gjordes i Ganda där man besökte 25 mödrar och deras 27 spädbarn under 2 veckors intervaller i sju månaders tid för att ta reda på hur barnen anknöt till sina mödrar. Under studien observerade man beteendemönster som spädbarnen visade upp som tecken på anknytning. Spädbarnen var glada att se sina mödrar speciellt då mödrarna visade att även de var glada och då mödrarna lämnade rummet kunde spädbarnen börja gråta. Detta beteendemönster visade sig hos spädbarnen så tidigt som i sjätte till nionde månaden. Alla förutom fyra av spädbarnen visade upp beteendemönstret som tydde på att de hade anknutit till sina mödrar. (Bowlby, 1969)

På 1970-talet påbörjade man en studie i Finland där man ville ta reda på om man kan förebygga 14-15 åringars psykiska problem med hjälp av rådgivning i form av hembesök under de första fem levnadsåren. Det valdes ut 160 familjer bosatta i Helsingfors för studien, 80 stycken som fick hembesök och en kontroll grupp på 80 stycken som blev utan. Hembesök pågick under fem års tid efter som man ansåg att de fem första levnadsåren är de viktigaste. För varje år hade man utsatta mål som var planerade enligt barnets utveckling. Hembesöken pågick i fem år hos 76 familjer och i fyra familjer avbröts de eftersom familjerna flyttade från Helsingfors. Då hembesöken tog slut var barnen i 5-6 årsålder och då gjordes ett test för femåringar på samtliga barn som ingick i studien. Senare gjordes ett test för tioåringar då barnen var i 10-11 årsåldern och då barnen hade uppnått åldern 14-15 fick både de och deras föräldrar svara på enkäter angående barnens psykiska hälsa. Utgående från svaren man fick in från enkäterna kunde man visa att barnen från familjerna som fått hembesök inte hade lika mycket psykiska problem som barnen i kontrollgruppen. Resultatet visade alltså på att hembesöken kunde förebygga psykiska problem på långsikt. (Aaonen et. al, 1995)

I Sverige gjordes en stor studie på regeringens begäran för att samla in kunskap och analyser den så att man sedan skulle kunna ge ut idéer om möjliga föräldrastöd som skulle kunna utformas. Själva syftet med studien var att främja barns välfärd just genom att utforma dessa föräldrastöd. Man gjorde en översikt av internationellt publicerad litteratur, vilket innebar att man analyserade 72 stycken vetenskapliga artiklar. Denna litteraturgenomgång visade att föräldrastöd antingen i grupp, enskilt eller på distans gynnar barns psykiska hälsa. Utgående från artiklarna lyfte man fram exempel på föräldrastöd som kunde utformas i Sverige. Föräldrastöden berör föräldrar med barn i alla åldrar från 0-17 år. (Statens folkhälsoinstitut 2004)

År 2012 publicerades en studie där man ville ta reda på om anknytningsmönster kan ha något att göra med ångest och depression hos barn. Författarna Goodman, Stroh och Valdez undersökte barn som var inlagda på psykiatrisk avdelning på grund av aggressivt beteende, självdestruktivt beteende eller både och. Man hade valt ut 36 barn i åldrarna 5 till 10 och undersökte deras anknytningsmönster. Man använde sig av ett test vid namnet Attachment Story-Completion Task för att mäta barnens anknytning. Efter mätningen delades barnen upp i C- och D-anknutna där C stod för ambivalenta och D för desorganiserade. Uppdelningen av anknytning grundade sig på en av Bowlbys hypoteser som säger att barnets anknytningssystem slår på då barnet känner sig hotat, vilket skapar ångest hos barnet. Om denna ångest inte kan hämmas genom att barnet finner stöd hos sin vårdnadshavare blir anknytningssystemet på och ångesten kvarstår. Det man kom fram till med studien var att dessa barn lättare löper risk för att insjukna i depression eller få dåligt självförtroende. Författarna vill dessutom påpeka att dessa barn behöver hjälp i form av individuell terapi utöver den medicinska hjälpen och även föräldrarna behöver stöd för att trygghet skall skapas i familjeförhållandet och förbygga just dåligt självförtroende och depression. (Goodman et. al, 2012)

Samtliga studier som nämns ovan lyfter fram vikten av en bra anknytning och de håller alla med om att anknytningen är en väldigt viktig del för det lilla barnets utveckling. En del av studierna pekar på de negativa effekter som en bristande anknytning kan resultera i så som psykiska problem hos barnet. Dessa forskningar visar även att synen på

anknytning och dess betydelse inte har ändrats på något drastiskt sätt under flera årtionden. Anknytning anses fortfarande vara viktigt för barnen och man försöker komma på sätt att hjälpa föräldrar att skapa en trygg anknytning med sina barn.

4 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

Rådgivningen kommer troligtvis att bli allt viktigare då den kommande generationen börjar bilda familj. Det finns inget ämne i skolan som lär ut barnomvårdnad och på nätet finns det hur mycket information som helst att få tag på men det kan vara svårt att plocka ut den mest relevanta och pålitliga kunskap man verkligen behöver. Denna studie vill påvisa hur viktig rådgivningen är för att föräldrar skall kunna ta hand om sina barn så bra som möjligt.

Studien syfte är att reda ut om mödrarnas okunskap verkligen kan vara farligt för barnens välfärd och hur man då skulle kunna förebygga detta för att i mån och möjlighet trygga barns välfärd. Frågeställningarna för studien är:

1. Finns det evidensbaserat stöd för att mödrars okunskap kan vara ett hot mot barns välfärd?
2. Vad bör göras för att underlätta att mödrars okunskap blir ett hot mot barns välfärd?

5 TEORETISK REFERENSRAM

Eftersom studien handlar om föräldrastöd och föräldrars okunskap blir ett passande paraply begrepp för dessa familjevård eller "family nursing". Något som man anser att fordras inom familjevården är ett gott vårdförhållande mellan familjen och vårdaren. Vårdaren skall bedöma hälsan hos alla familjemedlemmar, identifiera riskfaktorer och hälsoproblem, hon skall även ingripa vid hälsoproblemen och försöka förbättra hälsan hos var och en i familjen. Eftersom vårdförhållandet anses vara en viktig del av

familjevården har valet av teoretiskreferensram styrts av det. Utgående från begreppet värdeförhållande har olika teorier granskats för att ta reda på vilken som skulle passa bäst för studien. Det tre vårdteoretiker som stod ut mest med sina teorier var Virginia Hendersons, Joyse Travelbees och Katie Erikssons. Av dessa valdes Katie Erikssons teori, att ansa, leka och lära, som den mest passande för studien. (Eriksson 1987, Nursing Theory 2013)

I Katie Erikssons omvårdnadsteori tar hon fasta på tre grundbegrepp för omvårdnaden, nämligen ansa, leka och lära. Hon anser att vårdandet är uppdelat i två sidor, den kroppsliga sidan i form av ansning och den syboliska sidan i leken och lärandet. Alla dessa delar skall tillsammans skapa en helhet, vårdandet. Den mest grundläggande formen av vårdandet är ansningen som innebär att man verkligen bryr sig om någon annan och vill den väl. Man måste våga gå utanför sig själv och med handlingar visa att man bryr sig om den andra. Ansningen skall var en etisk handling som kännetecknas av värme närhet och beröring. Leken är en naturlig del av vården, att kunna leka är ett tecken på hälsa. Leken kopplas ofta ihop med barn och barndomen men leken kan även användas i vården av vuxna. Leken kan vara ett sätt att klara av upplevelser och ett sätt att lösa konflikter. Förmågan att leka hänger starkt ihop med att upplevelsen av förtroende för andra, tillit är en nödvändig förutsättning för lekandet. Lärandet är en grunddimension i livet och även en naturlig del av vården. Lärandet står för människans inläring och utveckling, genom inläringen öppnas nya vägar och möjligheter för människan. Det är vårdarens uppgift att underlätta lärandet i vården. Alla dessa olika delar finns med i vårdandet, men beroende på situationen och människorna kan vissa delar stiga fram mer än andra. (Eriksson 1987)

Den teoretiska referensramen har används i redovisningen av resultatet för den andra frågeställningen. Resultatet redovisas i enlighet med Erikssons teori och tar fasta på de olika grundbegreppen ansa, leka och lära. (Eriksson 1987)

6 ETISKA REFLEKTIONER

I Arcadas regler för god vetenskaplig praxis lyfts det fram att man skall jobba ärligt, omsorgsfullt och noggrant under hela forskningsprocessen. Man bör planera, genomföra och rapportera om studien i enlighet med de krav metoden ställer. Datainsamlings-, undersöknings- och bedömnings metoder skall tillämpas på ett etiskt hållbart sätt. Presentationen av andra forskares arbete och resultat skall göras på ett ärligt och noggrant sätt så att författarens arbete respekteras. Det skall tas hänsyn till etiken inom det egna yrkesområdet. (Arcada 2012)

I studien har all information från tidigare forskning presenterats på ett noggrant och ärligt sätt. Datainsamlingen, granskningen och bedömningen av materialet har gjorts i enlighet med kraven för en litteraturstudie med en kvalitetsgranskning.

7 METODIK

I detta kapitel behandlas metodiken. Valet av metod är baserat på att studien utgår från ett påstående, detta gör att en systematisk sökning för en litteraturstudie är mest passad för studien. Metoden beskrivs utgående från information om systematisk litteraturstudie för att ge en så bra bild som möjligt av metoden.

7.1 Data-insamlingsmetod

Systematisk litteraturstudie används för att kunna ge vetenskapligt stöd för kliniska frågeställningar. En systematisk litteraturstudie utgår från ett påstående eller en välformulerad fråga som sedan systematiskt besvaras genom att värdera och analysera relevanta studier. I litteraturstudien undersöker man alltså färdigt material, man ställer inte frågor till personer utan till det utvalda materialet. (Forsberg & Wengström, 2003 s.29-30&74)

För att hitta material väljer man ut specifika sökord till hjälp med vilka man sedan utför sökningar. Materialet för litteraturstudien utgörs av vetenskapliga artiklar och rapporter som valts ut vid sökningarna. Mängden artiklar och rapporter kan variera, det finns inget utsatt antal, utan man tar med all den relevanta information man kommer över. Det insamlade materialet skall sedan kritiskt värderas så att man kan välja ut den mest lämpade litteraturen för studien. Då det slutliga materialet valts ut skall resultatet analyseras och diskuteras så att man kan avsluta med en sammanställning och dra slutsatser. (Forsberg & Wengström, 2003 s.30-31)

Materialet för denna studie utgörs av 10 vetenskapliga artiklar som har samlats in för att kvalitetsgranskas och analyseras. Sökningarna har gjorts på olika databaser så som ebSCO, CINAHL, PubMed och Google Scholar. Artiklar som valts ut för studien skall nämna barn, mödrar och något om anknytning eller barnets utveckling. Artiklar och rapporter på andra språk än finska, svenska och engelska har genast valts bort då det skulle vara omöjligt för skribenten att översätta dem. Examensarbeten och C-uppsatser har inte valts ut som material inte heller material publicerat före 2000-talet har tagits med i studien.

Tabell 1. Sökningarna på de olika databaseran.

Databas	Sökord	Avgränsningar	Antal träffar	Antal valda artiklar
Google Scholar	Anknytning	inga	33600	0
EBSCO	mothers AND knowledge AND children	fulltext, år 2004-2014	715	2
EBSCO	mothers AND infant attachment	inga	697	0
EBSCO	infant attachment AND mothers	fulltext, år 2000-2014	28	5
Google Scholar	Nyföddas anknytning	inga	1290	0

CINAL	mother AND infant AND attachment	fulltext, år 2004-2013	54	2
PubMed	mother AND infant AND attachment	fulltext	243	1

7.2 Data-analysmetod

Då man har samlat in sitt material skall det analyseras, i en systematisk litteraturstudie skall allt material kritiskt granskas. Hur man utför denna granskning är beroende av om materialet utgörs av kvantitativa eller kvalitativa studier, dessa två granskas nämligen på olika sätt. Om man har ett material som innehåller både kvantitativa och kvalitativa studier delar man upp dem och granskar dem på de två olika sätten. (Forsberg & Wengström, 2003 s.138)

Då man granskar en kvantitativ forskning tar man fasta på saker som design, syfte och frågeställning, mätinstrument, urval, analys och tolkning. Att granska designen innebär att man kollar upp hur studien är uppbyggd. Syftet och frågeställningen styrs av designen eftersom denna är studiens plattform. Då man granskar mätinstrumentet är reabiliteten något som viktigt att titta på. Reabiliteten visar hur svårt eller lätt det är för slump fel att påverka mätproceduren. Slump felet kan till exempel vara en oklar frågeformulering. Något annat som är viktigt att granska när det kommer till mätinstrumentet är dess validitet. Validiteten visar hur bra instrumentet kan mäta det som är avsett att mätas. Vid granskningen av urvalet vill man ta reda på vilka personer eller vilken litteratur forskaren har valt ut för sin studie. Man kollar även upp hur bortfallet ser ut, det skall gärna vara så litet som möjligt, vilket skulle betyda att den optimala mängden observationer har samlats in eller att till exempel alla försökspersoner har kunnat delta i studien. I granskningen av den statistiska analysen vill man se om det gjorts en lämplig analys av statistiken. För att kunna bestämma kvaliteten på hela den kvantitativa studien måste man ta hjälp av en bedömningsmall för att man granska studien systematiskt. Bedömningsmallen består av frågor som ställs till studien. Efter att frågorna har besvarats har man ett bra underlag för att kunna värdera

studiens kvalitet. Beroende på resultatet av granskningen med bedömningsmallen får studien en hög, medel eller låg kvalitet. (Forsberg & Wengström, 2003 s.89-121)

Då man skall kvalitetsgranska en kvalitativ studie används andra kriterier än då man värderar en kvantitativ studie. Man granskar kvaliteten av studiens helhetsbeskrivning, dess resultat och rimlighetskriterier. Med rimlighetskriterier syftar man på till exempel empirisk förankring. Det finns frågor som ställs till materialet för att göra en kvalitetsbedömning av hela studien. Man undrar om forskaren tydligt har lyckats klargöra studiens teoretiska förankring och de olika metoderna som valts för undersökningen. Har man beskrivit miljön och sammanhanget där undersökningen har gjorts? Har studien en trovärdig urvalsstrategi och är den väl beskriven? Motsvarar urvalet den teoretiska referensramen? Hur har man genomfört fältarbetet och är detta beskrivet i detalj? Är dataanalysen som använts teoretiskt försvarbar? Går metoden och analysen att koppla tillbaka till forskningsfrågan? Hur har teman och begrepp identifierats, går det att följa forskarens tankegång eller finner man tanke hopp? Har man i analysmetoden refererat till fler än en forskare för att visa tillförlitlighet? Diskuterar forskaren studier med motsägande resultat? Presenterade forskaren tillräckligt mycket material på ett systematiskt sätt så att det är möjligt att ta ställning till relationen mellan tolkning och material? Även för granskningen av kvalitativa studier finns det färdiga bedömningsmallar som man kan använda sig av för att bedöma studiens totala kvalitet. (Forsberg & Wengström, 2003 s.125-152)

I studien har CASP (Critical Appraisal Skills Programme) checklistor använts för att kvalitetsgranska det utvalda materialet. CASP har utvecklat olika checklistor för studier med olika metodik, sammanlagt finns det åtta olika checklistor. För varje artikel som har granskats har det valts ut en checklista som stämmer överens med artikels metodik. För två av studierna hittades ingen passande checklista bland CASP:s listor, så två utomstående listor valdes ut som passade dessa artiklars metodik. De andra checklistorna som använts är en lista för fallstudier gjord vid University of Texas och en lista för pilotstudier av Clinical and Translational Science. Med hjälp av checklistorna har de olika artiklarna granskats för hur noggrant studierna är utförda. Frågor har ställt

om syftet, samplet, mätningarna och resultatet. Man har velat utreda om dessa saker har utförts på ett noggrant och etiskt sätt. För olika metoder ställs olika frågor för att säkerställa att studiens metod innehåller allt som just den metoden bör innehålla. Utöver checklistorna har frågan, finns det evidensbaserat stöd för att mödrars okunskap kan vara ett hot mot barns välfärd? lagts till för att ta reda på om artiklarna svarar på studiens första frågeställning. (Moore et.al 2011, Critical Appraisal Skills Programme 2013, University of Texas 2010)

7.3 Material

Till följande presenteras materialet som samlats in med ett kort referat om varje artikel.

Artikel nummer 1

År 2002 publicerades studien *Shedding Further Light on the Effects of Various Types and Quality of Early Child Care on Infant–Mother Attachment Relationship: The Haifa Study of Early Child Care*, som är en kohortstudie av Sagi, Koren-Karie, Gini, Ziv, & Joels. I studien undersöker man hur spädbarns anknytning kan påverkas av olika sorters barnomsorg. Man har valt ut flera olika variabler eller olika formers barnomsorger och följer sedan upp hur dessa kan påverka spädbarnets anknytning. Samplet har valts ut ur en stor grupp mammor och spädbarn för att slutligen bestå av 758 spädbarn. Samplet har följts upp i fyra olika repriser, först på förlossningsavdelningen sedan efter 2-3 månader, då spädbarnet var sex månader och slutligen då spädbarnet var 12 månader. Resultatet av studien var att det fanns variabler som stödde en god anknytning och variabler som försämrade den. Variabler som stödde anknytningen var till exempel sensitiva mammor, att spädbarnen togs om hand av en nära släkting, att förhållandet mellan antalet spädbarn och vårdare inte var för stort och att vården var stabil. Variabler som däremot försämrade spädbarnets anknytning var dagvård, ett stort antal spädbarn per vårdare och en instabil vård.

Artikel nummer 2

The Impact of Maternal Characteristics and Contextual Variables on Infant –Mother Attachment. Av Huth-Bocks, Levendosky, Bogat and von Eye. (2004) Syftet med studien är att undersöka hur våld i hemmet påverkar den fysiska och psykiska hälsan hos olika grupper av gravida kvinnor och deras barn. En longitudinell studie där 206 mammor i åldrarna 18-40 blev intervjuade i den tredje trimestern. Då deras spädbarn var 12-13 månader gamla fick de ta del av en främmande situation där de blev observerade och intervjuade efteråt. Mammornas anknytnings erfarenheter bedömdes med hjälp av ett frågeformulär och med intervjuerna som gjordes under graviditeten undersökte man hur mammorna såg på sitt barn och sig själv som mor. Ett befolknings frågeformulär bedömde befolknings risker som mammorna kunde vara utsatta för och mammorna fick även fylla i ett frågeformulär om våld. Ett frågeformulär om socialt stöd fick mammorna fylla i både under graviditeten och då spädbarnet var 12-13 månader. I det sista frågeformuläret fick mammorna utvärdera sin förmåga att vara förälder och detta gjorde de då spädbarnet var 12-13 månader. Anknytningen mellan mamman och barnet utvärderades genom observationer vid den främmande situationen. Materialet från undersökningarna analyserades med hjälp av en SES modell. Resultatet av studien stödde vikten av både individuella och kontextuella faktorer för anknytning mellan mor och spädbarn och även mammans syn på omvårdnad. Mammans syn på omvårdnad är en mekanism genom vilken moderlig anknytnings erfarenheter kan förutsäga utvecklingen av en säker anknytning mellan mamman och spädbarnet. Detta är den första empiriska studie som avslöjar hur viktig mammans syn på sig själv som mor är under graviditeten.

Artikel nummer 3

Mothers' knowledge of young child development in a developing country är en fallstudie av Ertem, Dogan, Bayhan, Bingoler, Gok, Ozbas, Haznedaroglu and Isikli. (2007) Syftet med denna fallstudie var att bedöma turkiskamammors kunskap om spädbarns utveckling. Studiens sample bestod av 1055 turkiskamammor som levde i två stora turkiska städer inom området för ett barn utvecklings program. Man besökte alla deltagare i deras hem för att utvärdera deras kunskap om spädbarns utveckling med hjälp av flera olika frågeformulär. Resultatet av studien visade att en stor andel av

mammorna i de två turkiska städerna hade en bristfällig kunskap om spädbarns utveckling och när de bör ge möjligheter till att stimulera sitt barns utveckling. Mammorna visste inte hur tidigt olika egenskaper hos deras spädbarn börjar utvecklas så de hade inte förstått hur tidigt de till exempel skall börja prata med sina barn. Men mammor med lite mer utbildning och färre barn fick ett bättre resultat i frågeformulären. Sambandet mellan vårdarens kunskap och spädbarnets utveckling bör undersökas ytterligare i utvecklingsländer.

Artikel nummer 4

Building infant–mother attachment: the relationship between attachment style, socio-emotional well-being and maternal representations är en pilotstudie av Araneda, Santelices and Farkas. (2008) I studien undersöks förstföderskor i åldrarna 18-38 som är i månaderna 16-31 av sina graviditeter. Man ville undersöka dessa kvinnor med olika nivåer av socioemotionellt välbefinnande och olika metoder att skapa anknytning till sitt spädbarn, för att se om man kunde hitta skillnader. Det man undersökte hos mammorna var deras anknytnings metod, nivå av emotionellt välbefinnande och deras syn på sitt barn, sig själv-som-mor och deras egen mor-som-mor. Deltagarnas nivå av emotionellt välbefinnande och deras anknytnings metod undersöktes med hjälp av ett frågeformulär. Synen på barn, sig själv-som mor och sin mor-som-mor undersöktes i sin tur med hjälp av intervjuer. Man kom fram till att mammornas syn på sin egen mor-som-mor var starkt kopplat till deras erfarenheter av anknytning, men denna syn har ingen stark koppling till mammans emotionella välbefinnande. Synen på barnet och mamman själv-som-mor har båda en stark koppling till det emotionella välbefinnandet istället för anknytnings erfarenheter. Detta innebär att det emotionella välbefinnandet är en skyddande faktor då det kommer till framställningen av barnet och mamman själv-som-mor. På det viset har emotionellt välbefinnande stor inverkan på anknytningen mellan mamman och hennes spädbarn och dess utveckling. Detta blir mycket relevant då det kommer till förebyggandet av anknytnings svårigheter.

Artikel nummer 5

Supporting insensitive mothers: the Vilnius randomized control trial of video-feedback intervention to promote maternal sensitivity and infant attachment security är en randomiserad kontrollstudie av Kalinauskiene, Cekuoliene, Van IJendoorn, Bakermans-Kranenburg, Juffer & Kusakovskaja. (2009) Syftet med studien är att ta reda på om man med ett ingripande i uppfostringen under barnets första levnadsår kan förebygga föräldraskap och stärka spädbarns anknytning. För att sammanställa ett sampel träffade man mammor på förslossningsavdelningen 2-3 dagar efter de hade fått sitt barn och frågade om de ville delta i studien. Några månader senare gjorde man hembesök hos samtliga familjer och utvärderade mammornas förmåga att svara på sina spädbarns signaler. De mammor som fick låga poäng i denna utvärdering blev en del av samplet som slutligen bestod av 54 mammor med sina spädbarn. Detta sampel delades slumpmässigt upp i en försöksgrupp och en kontrollgrupp. Försöksgruppen fick hembesök under studien medan kontrollgruppen endast fick telefonsamtal. Mammorna i försöksgruppen blev filmade på hembesöken och fick sedan feedback om det man såg på filmen. Då spädbarnen var 12 månader utvärderades deras nivå av anknytning i de två olika grupperna. Även mammorna blev utvärderade men för sin kompetens att uppfostra. Mammor som hade varit deltagare i försöksgruppen visade en högre grad av sensitivitet än de mammor som varit en del av kontrollgruppen.

Artikel nummer 6

Emotional availability and attachment across generations: variations in patterns associated with infant health risk status är en fall kontrollstudie av Cassibba, van IJendoorn and Coppola (2011) Studien har ställt upp två frågeställningar, om barnets atopiska tillstånd påverkar den emotionella tillgängligheten under anknytningen mellan mor och spädbarn och om det kan påverka skapandet av en trygg anknytningsrelation. Man vill även jämföra mönstret av överföringen av anknytning mellan generationer i familjer med friska respektive sjuka spädbarn. Man hade ett sampel på 40 spädbarn som delades upp i två grupper, försöksgruppen som bestod av 10 prematurer och 10 spädbarn drabbade av atopiskt eksem och en kontrollgrupp med 20 friska spädbarn med normal utveckling. Då spädbarnen var 12 månader intervjuades föräldrarna och då spädbarnet var 14 månader fick de ta del av en främmande situation tillsammans med

mamman så att man kunde utvärdera deras anknytningsförhållande. I utvärderingen man hade gjort av föräldrarna med hjälp av intervjuer skilde sig inte grupperna, men i anknytningsmönstren såg man däremot skillnader. Många spädbarn i kontrollgruppen hade byggt en stark anknytning med sin mamma och var emotionellt mottagliga i interaktioner med henne, medan spädbarnen i försöksgruppen inte visade på en lika bra överföring av anknytning.

Artikel nummer 7

Attachment insecurity predicts child active resistance to parental requests in a compliance task en cohort studie av Kok, van IJzendoorn, Linting, Bakermans-Kranenburg, Tharner and Luijk, Székely (2012) Man ville studera vilka effekter tidiga mamma-barn relationer och barnets temperament ger på barns lydnad och aktiva motstånd. Samplet bestod av 534 spädbarn som följdes upp vid två olika tillfällen. Vid en ålder på 14 månader fick spädbarnet delta i en främmande situation så att man kunde mäta dess nivå av anknytning. Då spädbarnet var 36 månader gjordes flera olika observationer. Spädbarnet blev observerat tillsammans med mamman, spädbarnet fick även pröva på en annan situation då det blev lämnat ensam i rummet och sedan fick besök av en främmande människa och slutligen fick det till uppgift att städa upp sina leksaker. Resultatet visade att de barn som var mer osäkra under observationen vid 14 månader visade otrygg anknytning och aktivt motstånd vid städningen då de var 36 månader. Då barnen skulle städa undan visade barn med säker anknytning mindre aktivt motstånd än barn med otrygg anknytning även barn med mindre erfarenhet av att städa undan visade mer aktivt motstånd.

Artikel nummer 8

Associations Between First-Time Expectant Women's Representations of Attachment and Their Physiological Reactivity to Infant Cry är en longitudinellstudie av Ablow, Marks, Feldman, and Huffman. (2013) Syftet med denna studie var att undersöka associationer mellan gravida kvinnors anknytningsstatus och deras fysiologiska svar på sitt spädbarns gråt. Samplet bestod av 53 kvinnor som följdes upp från och med sin

tredje trimester fram till dess att deras spädbarn var 9 månader gammalt. Under uppföljningen blev kvinnorna undersökta på olika sätt, de fick svara på frågeformulär, se filmer efter vilka de blev intervjuade och de blev även själva filmade tillsammans med sina spädbarn. Svaren från de olika undersökningarna man gjorde på kvinnorna utgjorde materialet för studien som sedan analyserades för att urskilja skillnader. Studiens resultat stöder hypotesen att kvinnors psykologiska och fysiologiska reaktioner varierar beroende på hennes anknytningsnivå och att olika prenatala reaktioner på gråt förutspår olikheter i kvinnornas moderliga sensitivitet för sitt eget spädbarns ångest.

Artikel nummer 9

A longitudinal study of maternal attachment and infant developmental outcomes en longitudinell studie av Alhusen, Hayat and Gross. (2013) Man ville undersöka sambandet mellan mamma-spädbarn anknytningen under graviditeten och spädbarnens resultat och vilken roll mammans anknytnings stil har för barnets utveckling. Samplet bestod av 81 kvinnor som hade varit med i en annan studie precis innan denna. Man valde ett sample av kvinnor och barn som inte hade det så bra ställt ekonomiskt. Mammorna blev intervjuade i sitt hem och de fick även fylla i frågeformulär. Det första frågeformuläret handlade om mammornas emotionella kontakt med sitt foster, i ett annat frågeformulär fick mammorna utvärdera sitt psykiska tillstånd och med ytterligare ett frågeformulär utvärderades mammornas anknytnings stil. Då spädbarnet var mellan 14-26 månader fick mammorna fylla i ett frågeformulär angående spädbarnens utveckling. Resultatet visade att kvinnor med mer undvikande anknytnings stil och mycket depressions symptom höjde risken för att deras spädbarn skulle få en försenad utveckling. Spädbarn med en mer optimal utveckling hade däremot mammor med trygg anknytnings stil, färre depressions symptom och visade en hög grad av moderlig anknytning under graviditeten.

Artikel nummer 10

Family Context, Mexican-Origin Adolescent Mothers' Parenting Knowledge, and Children's Subsequent Developmental Outcomes är en longitudinellstudie av Jahromi,

Guimond, Umana-Taylor, Updegraff, and Toomey. (2014) Syftet med studien är att undersöka tonårsmammor med mexikansk bakgrund, deras kontextuella familje faktorer förknippat med deras kunskaper om föräldraskap och resultatet av deras spädbarns utveckling. Tonårsmammorna som deltog i studien var insamlade från högstadier, hälsocentraler och center med gemenskapskurser. Tonårsmammorna intervjuades, fyllde i frågeformulär och de bedömdes för hur mycket de deltog i vården av sitt spädbarn. Man bedömde även hur mycket hjälp tonårsmammorna fick av sina modersfigurer som de levde ihop med. Modersfigureernas kunskap om barns utveckling bedömdes och även spädbarnens utveckling. Resultatet visade att tonårsmammorna inte litar på sin kunskap om spädbarnsutveckling. Mammorna kände även att modersfigureernas psykiska kontroll underminerade deras egen kunskap om föräldraskap. De tonårsmammor som var födda i USA hade mer kunskap om spädbarnets utveckling än de som var födda utomlands. Resultat stöder uppfattningen om att kunskap om föräldraskap har en viktig betydelse för föräldrarskapskompetens hos unga mödrar och deras spädbarn. I studien understryker man vikten av kunskap om föräldraskap som ett mål för familjeförberedelsekurser.

8 DATA-ANALYS

I detta kapitel presenteras resultatet av kvalitetsgranskningen som gjorts av materialet med hjälp av checklistorna. Det bör även nämnas att detta resultatet är en tolkning av skribenten.

Artikel nummer 1

Shedding Further Light on the Effects of Various Types and Quality of Early Child Care on Infant–Mother Attachment Relationship: The Haifa Study of Early. Koren-Karie, Gini, Ziv & Joels. (2002)

Artikeln har granskats med hjälp av CASP:s checklista för kohort studier. Checklistan har 12 frågor var av två består av del a och b. Det högsta möjliga antalet poäng för checklisten är 11.

1. Artikeln har en klar frågeställning. 1p.
2. Undersökningsgruppen var hopsamlad på ett godtagbart sätt. 1p.

3. Bedömningen av exponeringen var noggrant utmätt för att minimera påverkan 1p.
4. Resultatet var noggrant mätt för att minimera påverkan 1p.
5. a) Författarna har inte identifierat några felkällor. 0p.
b) Några felkällor nämns inte i artikeln. 0p.
6. a) Samplet var noggrant uppföljt. 1p.
b) Samplet var uppföljt tillräckligt länge. 1p.
7. Mödrar som var mer sensitiva skapade en bättre anknytning för sina barn. Barn som togs omhand på ett daghem hade en sämre anknytning än de barn som togs om hand på andra ställen. Endast 54% av barnen som togs om hand på ett daghem visade en säker anknytning till sina mödrar. Den sämsta anknytningen hade pojkar som togs om hand på daghem och var i ett dåligt förhållande mellan mängden barn och vuxna och hade en instabil vård. Barn som fick professionell vård och var i ett förhållande med få barn per vuxna hade bra förutsättningar att skapa en god anknytning.
8. Hur exakt resultatet är nämns inte i studien.
9. Resultatet är trovärdigt. 1p.
10. En del av resultatet skulle kunna användas i vårt samhälle. 1p.
11. Resultatet i denna studie stämmer överens med andra bevis. 1p.
12. Daghemmen bör ta hand om barnen bättre och ha personal med utbildning, vilket även tidigare studier har visat.

Artikeln får 9 poäng av 11 möjliga.

Resultatet stöder studiens frågeställning.

Artikel nummer 2

The Impact of Maternal Characteristics and Contextual Variables on Infant –Mother Attachment. Huth-Bocks, Levendosky, Bogat, and von Eye. (2004)

Artikeln har granskats med hjälp av CASP:s checklista för kohort studier. Checklistan har 12 frågor var av två består av del a och b. Det högsta möjliga antalet poäng för checklistan är 11.

1. Forskningen har en klar frågeställning. 1p.
2. Man hade samlat ihop samplet med hjälp av reklamblad som hade satts upp på många allmänna platser och på olika sorters hälsostationer och mottagningar i en

- stad. Då kvinnorna som hade sett reklambladen tog kontakt kollade man upp om de mötte studiens kriterier. 1p.
3. Exponeringen var noggrant mätt för att minimera påverkan. 1p.
 4. Resultatet var noggrant utmätt för att minimera påverkan. 1p.
 5. a) Man lyfter fram att det finns data som fattas eftersom alla deltagare inte har svarat på alla enkäter eller kunnat delta till hundra procent i studien. 1p.
b) Man har tagit hänsyn till den data som fattas vid analysen. 1p.
 6. a) Uppföljningen av samplet var väldigt noggrann under de två test tillfällena och där emellan höll man kontakt med mammorna per telefon. 1p.
b) Uppföljningen av samplet har pågått tillräckligt länge eftersom spädbarnen visar anknytningsbeteende redan vid en ålder av 12-13 månader. 1p.
 7. Resultatet av studien stödde vikten av både individuella och kontextuella faktorer för anknytning mellan mor och spädbarn och även mammans syn på omvårdnad. Denna syn är en mekanism genom vilken moderliga anknytningserfarenheter kan förutsäga utvecklingen av en säker anknytning mellan mor och spädbarn.
 8. Något konfidensintervall nämns inte.
 9. Resultatet är pålitligt. 1p.
 10. Man kunde införa mer socialt stöd för havande mammor. 1p.
 11. I resultatet hänvisar man till andra studier som kommit fram till liknande resultat. 1p.
 12. Det finns annan evidens som har kommit fram till samma resultat men det krävs fler studier med högrisk sampel för att säkerställa att detta resultat bör tas i bruk.
- Artikeln får 11 poäng av 11 möjliga.
Resultatet stöder studiens frågeställning.

Artikel nummer 3

Mothers' knowledge of young child development in a developing country. Ertem, Atay, Dogan, Bayhan, Bingoler, Gok, Ozbas, Haznedaroglu and Isikli. (2007)

Artikeln har granskat med hjälp av University of Texas checklista för fallstudier.

Checklistan består av 8 frågor och högsta möjliga poäng är även 8.

Artikeln har granskats med hjälp av

1. Det finns inget i studien som kan skada eller avslöja nåt om deltagarna. 1p.
2. Samplet består inte av en utsatt folkgrupp. 1p.
3. Man har inte använt sig av datamanipulation. 1p.
4. Detta är en enda fallstudie som rapporterar om utfallet hos just detta sampel. 1p.
5. Det finns ingen intervention med i studien. 1p.
6. Deltagarna fick ingen ersättning. 1p.
7. Projektet omfattar inte några tillsatta insatser för att förbättra fallstudien. 1p.
8. Den huvudansvariga för studien tar ansvar för att studien följer etiska principer. 1p.

Artikeln får 8 poäng av 8 möjliga.

Resultatet stöder studiens frågeställning.

Artikel nummer 4

Building infant–mother attachment: the relationship between attachment style, socio-emotional well-being and maternal representations. Araneda, Santelices and Farkas. (2008)

Artikeln har granskats med hjälp av en checklista för pilotstudier av Moore et.al.

Checklistan består av 8 frågor och högsta möjliga poäng är även 8.

1. Pilotstudien har genomförst på grund av en vetenskaplig anledning. 1p.
2. Studien har ett klart syfte. 1p.
3. Bakgrunds informationen stämmer väl ihop med målet för studien. 1p.
4. Studien testar hypoteser. 0p.
5. Hur man har samlat in samplet och hurdana egenskaper personerna i samplet har är beskrivet. 1p.
6. Denna studie kan komma till hjälp då man skall ställa upp hypoteser för större studier i framtiden. 1p.
7. Denna studie bör göras i en större skala i framtiden för att ta reda på hur dessa relationer kan påverka anknytningen mellan mammor och deras spädbarn. 1p.
8. Man behöver ett större sample som skulle kunna följas upp en längre tid. 1p.

Artikeln får 7 poäng av 8 möjliga.

Resultatet stöder studiens frågeställning.

Artikel nummer 5

Supporting insensitive mothers: the Vilnius randomized control trial of video-feedback intervention to promote maternal sensitivity and infant attachment security.

Kalinauskiene, Cekuoliene, Van Jzendoorn, Bakermans-Kranenburg, Juffer & Kusakovskaja. (2009)

Artikeln har granskat med hjälp av CASP:s checklista för randomiserad kontrollstudie. Checklistan består av 11 frågor och det högsta möjliga antalet poäng för checklistan är 9.

1. Forskningen har en klar forsknings fråga. 1p.
2. Samplet bestod endast av mammor som inte kunde svara på sina spädbarns signaler. 0p.
3. Mammorna i försöksgruppen var informerade om att de deltog i studien. 0p.
4. Medlemmarna i försöksgruppen och kontrollgruppen var slumpmässigt utplockade ur samlpet så att de hade samma utgångspunkt. 1p.
5. Endast de mammor och spädbarn som deltog i försöksgruppen fick hembesök. 0p.
6. Både försöksgruppen och kontrollgruppen beaktades i resultatet. 1p.
7. Effekten var signifikant med tanke på mammornas sensitivitet men inte då det kom till spädbarnens anknytning. Hypotesen att mer negativt reagerande spädbarn skulle vara mer mottagliga för ingripandet än spädbarn som reagerar mindre, fick inget stöd.
8. Måttet på sensitivitet hos mammorna skilde sig markant mellan försöksgruppen och kontrollgruppen, $t(52)=-2.88, P=0.01$.
9. Resultatet är pålitligt. 1p.
10. I studien tog man inte överhuvudtaget med mammor som var kapabla att svara på sina spädbarns signaler. 0p.
11. Eftersom man visste att dessa mammor skulle kunna visa en bra effekt känns inte resultatet pålitligt och blir på det viset inte lönsamt eller värt att använda. 0p.

Artikeln får 4 poäng av 9 möjliga.

Resultatet stöder studiens frågeställning.

Artikel nummer 6

Emotional availability and attachment across generations: variations in patterns associated with infant health risk status. Cassibba, van IJzendoorn and Coppola (2011)

Artikeln har granskat med hjälp av CASP:s checklista för fall kontrollstudier.

Checklistan består av 1 frågor. Det högsta möjliga antalet poäng för checklistan är 9.

1. Syftet med studien var att undersöka om barnets kliniska status kan inverka på dess tillgänglighet vid anknytningen med mamman och bildandet av en säker anknytning. 1p.
2. Man hade valt en passande metod för att få svar på studiens frågeställningar. 1p.
3. Försöksgruppen bestod av 10 prematurer och 10 spädbarn drabbade av atopisk eksem. 1p.
4. Kontrollgruppen bestod endast av friska spädbarn. 1p.
5. Exponeringen var noggrant utmätt för att minimera påverkan. 1p.
6. Några felkällor nämns inte i studien. 0p.
7. Spädbarnen i kontrollgruppen hade byggt en stark anknytning med sin mamma medan spädbarnen i försöksgruppen hade en otrygg anknytning.
8. $P < 0.05$
9. Resultatet är trovärdigt. 1p.
10. Resultatet skulle kunna användas även i vårt samhälle. 1p.
11. Resultatet passar ihop med annan existerande evidens. 1p.

Artikeln får 8 poäng av 9 möjliga.

Resultatet stöder studiens frågeställning.

Artikel nummer 7

Attachment insecurity predicts child active resistance to parental requests in a compliance task. Kok van IJzendoorn, Linting, Bakermans-Kranenburg, Tharner, Luijk and Székely (2012)

Artikeln har granskat med hjälp av CASP:s checklista för kohort studier. Checklistan har 12 frågor var av två består av del a och b. Det högsta möjliga antalet poäng för checklistan är 11.

1. Något exakt syfte nämns inte i studien. 0p.

2. Det fanns flera olika kriterier som deltagarna skulle ha för att kunna anslutas till samplet. 1p.
 3. Exponeringen var noggrant mätt för att minimera påverkan. 1p.
 4. Resultatet var noggrant mätt för att minimera påverkan. 1p.
 5. a) Tekniska problem och ofullständig data på en del deltagare gjorde att man måste utesluta flera deltagare ur samplet. 1p.
b) Samplet gjordes mindre så att man hade fullständig data om alla deltagare. 1p.
 6. a) Samplet var noggrant uppföljt. 1p.
b) Uppföljningen var tillräckligt lång med tanke på ämnet. 1p.
 7. Då barnen skulle städa undan visade barn med säker anknytning mindre aktivt motstånd än barn med otrygg anknytning.
 8. Resultatet mättes noggrant på olika sätt för att ge ett pålitligt svar.
 9. Resultatet är pålitligt. 1p.
 10. Resultatet skulle gå att använda i vårt samhälle. 1p.
 11. Resultatet stämmer överens med tidigare evidens. 1p.
 12. Man kunde undersöka om föräldrars olika stilar av disciplin i uppfostran kan påverka barns självständiga beteende eller om det har ett samspel med barnets anknytning.
- Artikeln får 10 poäng av 11 möjliga.
- Resultatet stöder studiens frågeställning.

Artikel nummer 8

Associations Between First-Time Expectant Women's Representations of Attachment and Their Physiological Reactivity to Infant Cry. Ablow, Marks, Feldman, and Huffman. (2013)

Artikeln har granskats med hjälp av CASP:s checklista för kohort studier. Checklistan har 12 frågor var av två består av del a och b. Det högsta möjliga antalet poäng för checklistan är 11.

1. Ett klart forskningsproblem är beskrivet. 1p.
2. Studiens deltagare var insamlade från lokala familjeförberedelsekurser, förlossnings övningar och sjukhus. 1p.
3. Exponeringen var noggrant mätt för att minimera påverkan. 1p.

4. Resultatet var noggrant utmätt för att minimera påverkan. 1p.
5. a) Om några mammor saknades en del data. 1p.
b) Mammor som inte har kunnat delta i studien till hundra procent har räknats bort. 1p.
6. a) Uppföljningen var väldigt omfattande. 1p.
b) För ämnet som undersöktes var uppföljningen tillräckligt lång. 1p.
7. Resultaten stöder hypotesen att kvinnors psykologiska och fysiologiska reaktioner varierar beroende på deras anknytnings nivå. Och olika prenatala reaktioner på gråt förutspår olikheter i kvinnornas moderliga sensitivitet för sitt eget spädbarns ångest.
8. Något konfidensintervall nämns inte.
9. Resultatet är trovärdigt. 1p.
10. Man skulle kunna använda resultatet i familjförberedelsekurser. 1p.
11. Resultatet i denna studie passar ihop med annan existerande evidens. 1p.
12. Blivande föräldrar borde få information om hur de skall svara på sitt spädbarns signaler och vetskap om vilka egenskaper hos dem som kan göra anknytningen med spädbarnet svårare.

Artikeln får 11 poäng av 11 möjliga.

Resultatet stöder studiens frågeställning.

Artikel nummer 9

A longitudinal study of maternal attachment and infant developmental outcomes.

Alhusen, Hayat, and Gross. (2013)

Artikeln har granskats med hjälp av CASP:s checklista för kohort studier. Checklistan har 12 frågor var av två består av del a och b. Det högsta möjliga antalet poäng för checklistan är 11.

1. Studien har ett klart syfte. 1p.
2. Samplet var deltagare från en tidigare studie. 0p.
3. Exponeringen var noggrant mätt för att minimera påverkan. 1p.
4. Resultatet var noggrant mätt för att minimera påverkan. 1p.
5. a) Deltagare med bristfällig data valdes bort. 1p.

- b) Endast de mammor och barn som hade fullständig data togs med i analysen. 1p.
6. a) Uppföljningen var väldigt noggrant gjord. 1p.
b) Uppföljningen var tillräckligt lång med tanke på ämnet. 1p.
7. Resultatet visade att kvinnor med mer undvikande anknytnings stil och mycket depressions symptom höjde risken för att deras spädbarn skulle få en försenad utveckling.
8. Resultatet har mätts på olika sätt för att göra det så pålitligt som möjligt.
9. Resultatet är trovärdigt. 1p.
10. Resultatet skulle gå att använda i vårt samhälle. 1p.
11. Resultatet stämmer överens med existerande evidens. 1p.
12. Det behövs ytterligare studier om vad som kan påverka mammas anknytnings stil.

Artikeln får 10 poäng av 11 möjliga.

Resultatet stöder studiens frågeställning.

Artikel nummer 10

Family Context, Mexican-Origin Adolescent Mothers' Parenting Knowledge, and Children's Subsequent Developmental Outcomes. Jahromi, Guimond, Umana-Taylor, Updegraff, and Toomey. (2014)

Artikeln har granskat med hjälp av CASP:s checklista för kohort studier. Checklistan har 12 frågor var av två består av del a och b. Det högsta möjliga antalet poäng för checklistan är 11.

1. Studien har ett klart forskningsproblem. 1p.
2. Deltagare var insamlade från högstadier, hälsocentraler och center med gemenskapskurser. 1p.
3. Exponeringen är noggrant mätt. 1p.
4. Resultatet var noggrant utmätt för att minimera påverkan. 1p.
5. a) Inga felkällor nämns i studien 0p.
b) Det har inte tagits hänsyn till några felkällor i analysen 0p.
6. a) Uppföljningen var fullständig. 1p.
b) Uppföljningen var tillräckligt lång med tanke på ämnet. 1p.

7. Resultat stöder uppfattningen att kunskap om föräldraskap har en viktig betydelse för föräldrarskapskompetens hos unga mödrar och deras spädbarn. Man understryker även vikten av kunskap om föräldraskap som ett mål för familjeförberedelsekurser.
8. Något konfidensintervall nämns inte.
9. Resultatet är trovärdigt 1p.
10. En del av resultatet skulle gå att använda även i vårt samhälle. 1p.
11. Resultatet stämmer överens med tidigare evidens. 1p.
12. Man bör undersöka effekterna av interventioner för föräldraskap.

Artikeln får 9 poäng av 11 möjliga.

Resultatet stöder studiens frågeställning.

9 RESULTAT

Resultatet av data-analysen visar att samtliga artiklar stöder studiens första frågeställning, det finns alltså evidens för att mödrars okunskap kan vara ett hot mot barns välfärd. Även om artiklarna behandlar ämnet på olika sätt är de starkt eniga om att okunskap om anknytning och barnavård kan utgöra ett hot mot barns välfärd.

I data-analysen poängsattes även artiklarna för sin grad av evidens och 9 av de 10 artiklar som granskades visade sig vara av hög kvalitet. Detta innebär att de 9 artiklar som var av hög kvalitet kunde inkluderas i resultatet, endast artikel nummer 5 var av låg kvalitet och måste därför uteslutas från resultatet. I tabellen nedan redovisas en överblick av data-analysens resultat.

Tabell 2. Resultatet av data-analysen.

Nr	Artikel	Poäng	Grad av evidens
1	<i>Shedding Further Light on the Effects of Various Types and Quality of Early Child Care on Infant–Mother Attachment Relationship: The Haifa Study of Early.</i>	9/11	Hög
2	<i>The Impact of Maternal Characteristics and Con-</i>	11/11	Hög

	<i>textual Variables on Infant –Mother Attachment.</i>		
3	<i>Mothers' knowledge of young child development in a developing country.</i>	8/8	Hög
4	<i>Building infant–mother attachment: the relationship between attachment style, socio-emotional well-being and maternal representations.</i>	7/8	Hög
5	<i>Supporting insensitive mothers: the Vilnius randomized control trial of video-feedback intervention to promote maternal sensitivity and infant attachment security.</i>	4/9	Låg
6	<i>Emotional availability and attachment across generations: variations in patterns associated with infant health risk status.</i>	8/9	Hög
7	<i>Attachment insecurity predicts child active resistance to parental requests in a compliance task.</i>	10/11	Hög
8	<i>Associations Between First-Time Expectant Women's Representations of Attachment and Their Physiological Reactivity to Infant Cry.</i>	11/11	Hög
9	<i>A longitudinal study of maternal attachment and infant developmental outcomes.</i>	10/11	Hög
10	<i>Family Context, Mexican-Origin Adolescent Mothers' Parenting Knowledge, and Children's Subsequent Developmental Outcomes.</i>	9/11	Hög

10 HUR KAN MAN UNDERLÄTTA ATT MÖDRARS OKUNSKAP BLIR ETT HOT MOT BARNNS VÄLFÄRD?

I detta stycke presenteras resultatet för den andra frågeställningen, med förslag på vad man kan göra för att förhindra att mödrars okunskap blir ett hot mot barns välfärd.

Redovisningen av resultatet är upplagt i enighet med Erikssons teori, att ansa, leka och lära.

Vårda är att ansa

Man betonar vikten av föräldrars socioemotionella välbefinnande som en faktor vid mammornas representation av sitt spädbarn och sig själv som mamma, vilket i sin tur är viktigt för anknytnings förhållande med sitt spädbarn. Det är viktigt att bedöma kvinnans psykiska hälsa och hennes anknytningsstil redan under graviditeten. Med tanke på detta är det viktigt att främja föräldrars välbefinnande, speciellt i grupper av kvinnor som har en större risk för att få psykiska symptom. Att ta itu med mammans psykiska välbefinnande kan utgöra en av de mest lämpade och möjliga förebyggande strategier för att minska riskfaktorer för tidig barndom försenad utveckling. Även att förebygga mammors depression ger en bättre utgångspunkt för barns utveckling. Eriksson säger att ansningens syfte är att skapa en fullständig tillfredsställelse, njutning och kroppsligt välbehag, vilket ger växt och utveckling. Därför bör man även vårda kvinnornas psykiska och socioemotionella välbefinnande för att kunna uppnå den fullständiga tillfredsställelse. Program som har gått ut på att stärka mamma-spädbarn anknytningen redan under graviditeten har även visat bra resultat. Man har kommit fram till att det skulle vara bra att lägga till en psykopedagogik kurs i rådgivningsprogrammet så att föräldrarna kan bli medvetna om vikten av reaktionsmönster och hur deras egna egenskaper kan störa optimalt föräldrarskap. Det ha visat sig att hembesök av sjukskötare har varit ett effektivt sätt att förbättrat barns hälsa och utveckling. Det skulle alltså vara bra att inrätta hembesök för mammorna och de andra familjemedlemmarna. (Eriksson 1987, Jeanne et al. 2013, Araneda et al. 2008, Ablow et al. 2013)

Vårda är att leka

Man har lyft fram faktumet att det inte går att förutsäga spädbarnets säkerhet utan att tänka på hurudant socialt stöd det finns för mamman och om en stödande pappa finns med i bilden. Man har kommit fram till att det är viktigt för gravida kvinnor att få

socialt stöd av andra mammor för att känna moderlig anknytning. Stödet av de andra mammorna hjälper blivande mammor att korrigera sin anknytningserfarenhet om den inte skulle vara så bra. Detta kan korrigerad den blivande mammans attityd till anknytning så att hon lättare kan visa sensitivitet mot sitt spädbarn. Relationen mellan dessa kvinnor skapar något som Eriksson kallar för en lek som uttryck för önsknings. Den blivande mamman får genom leken vara den hon själv skulle vilja vara. Då de blivande mammorna umgås med andra mammor kan de få en bra bild av barnvård som de sedan själva vill använda sig av med sitt eget spädbarn. Det har visat sig att mer socialt stöd av andra mammor verkligen hjälper de blivande mammorna att skapa en säkrare anknytning för sina spädbarn. (Eriksson 1987, Huth-Bocks et al. 2004, Cassibba et al. 2011)

Vårda är att lära

Mammornas utbildning visar inte något tecken på bättre kunskap om spädbarns utveckling eftersom man inte tar upp barnavård i grundutbildningen. Mammorna bör få information om anknytning och barnavård på något annat sätt. I det här fallet skulle lärandet som Eriksson säger växa fram ur föräldrarnas egna behov och öppna nya vägar och möjligheter för dem. Man understryker att föräldrars kunskap bör vara ett mål för familjeförberedelsekurser. Det som bör tas upp under dessa familjeförberedelsekurser är hur viktig den tidiga anknytningen är för barnens fortsatta sociala kompetens och moraliska beteende. Det skulle även vara bra för föräldrarna att veta att om barnen tas om hand av sin mor, släkting eller familjemedlem under det första levnadsåret skapas en så säker anknytning som möjligt för barnet. Något annat man har sett att ökar föräldrars kunskap om föräldraskap är deras uppfattning om hurudant socialt stöd de kan få under graviditeten och barnets första levnadsår. Men man bör forska vidare i hurdana interventioner som skulle vara till nytta för att förebygga mammors okunskap. Man behöver få veta exakt vilken kunskap som är viktig att få ut till blivande föräldrar för att förebygga barnens utveckling. (Eriksson 1987, Ertem et al. 2007, Laudan et al. 2014, Kok et al. 2012, Koren-Karie et al. 2002)

11 DISKUSSION

I bakgrunden beskrevs anknytning och hur föräldrarna på bästa sätt kan skapa en säker anknytning för sitt spädbarn. Vikten av detta påvisades sedan i analysen då samtliga artiklar pekade på att en säker anknytning är viktig för spädbarnet. Även de olika artiklarnas syn på hur föräldrarna kan skapa denna anknytning stämmer överens med informationen i bakgrunden, dock är denna information inte allmänt känd bland blivande föräldrar enligt resultatet i analysen. I analysen ser man att det lider brist på information om anknytning för blivande föräldrar och som det nämns i bakgrunden tas det heller inte upp mycket om anknytningen i den finska rådgivningen.

Resultatet i denna studie passar bra i hop med det som nämnts om de tidigareforskningarna. I de olika artiklarna som utgör materialet hänvisar man forskare som Bowlby vars teori teori även nämns i denna studie. Artiklarna som använts visar på en liknande utgångspunkt som denna studie när det kommer till de tidigare forskningarna och de olika resultaten i artiklarna bygger även vidare på samma linje som de tidigare forskningarna.

Som det nämns i flera av artiklar bör man forska vidare om just hurdana interventioner som skulle gynna de blivande föräldrarna på bästa sätt. Vilken information är det man skall ta upp redan under graviditeten, vad skall man spara till ett senare skede och finns det hjälp i andra former än information som föräldrarna skulle behöva för att kunna skapa en trygg anknytning för sitt spädbarn. I analysen ger man förslag på familjeförberedelsekurser och hembesök men de är alla överens om att det finns ett behov av att forska vidare i ämnet för att komma fram till vad man bör erbjuda dessa föräldrar.

Som man tydligt kan se i bakgrunden fokuserar den finska rådgivningen mest på den fysiska vården av barnet. Man informerar föräldrarna om hur de skall ta hand om sitt barn men man går inte in på något om anknytning eller hur de får sitt barn att känna sig

tryggt. Så man kunde börja med att införa mer information om anknytning i rådgivningen eftersom det är där det är som mest aktuellt för de blivande föräldrarna. Man skulle kunna utveckla broschyrer om anknytning som skulle innehålla tips om hur föräldrarna kan skapa en säker anknytning. Dessa broschyrer skulle fungera som handböcker för föräldrar och kunde delas ut på rådgivningar och finnas tillgängliga i hälsocentraler och på nätet. Men hälsovårdarna bör även ta upp anknytningen under rådgivnings träffarna för att kunna förklara hur viktig den är och kunna ge lite konkreta exempel på hur föräldrarna skall vårda sitt barn för att skapa en trygg anknytning. Om man i rådgivningen lägger märke till att föräldrarna inte har så mycket kunskap om anknytning kunde man hänvisa dem vidare till familjeförberedelsekurser där de skulle kunna lära sig mer. I familjeförberedelsekurserna kunde man visa filmer om anknytning åt föräldrarna och förklara i detalj hur man på bästa sätt hjälper sitt barn att skapa en trygg anknytning. I en av artiklarna poängterar man att en psyko pedagogik kurs skulle vara viktig i rådgivningsprogrammet för att göra föräldrarna mer medvetna om sina egna egenskaper och om hur de bör reagera på sitt spädbarns signaler. Detta skulle kunna fungera på samma sätt som med informationen om anknytning, ämnet kunde tas upp i rådgivningen och om föräldrarna visar starka täcken på okunskap eller täcken på psykisk ohälsa kunde de hänvisas vidare. Det kunde finnas en skild samtalsgrupp för mammor som löper större risk för att drabbas av psykisk ohälsa. Dessa mammor kunde få mer ingående information om sina egenskaper och hur de kan påverka deras barn samt hur de skall svara på sitt barns behov och signaler. Men även samtalsgrupper för mammor i allmänhet kunde vara bra. Då skulle de blivande mammorna ha en trygg miljö att diskutera erfarenheter och förväntningar angående barnavård och allt som hör där till. I dessa samtalsgrupper kunde även erfarna mammor delta för att ge goda råd och stöda de blivande mammorna i deras över gång till sin nya roll som mamma. På samma sätt som det finns en möjlighet för åldringar att få umgänge via till exempel rödakorset kunde det finnas en möjlighet för blivande mammor att träffa andra mammor och umgås samtidigt som de blivande mammorna får en insikt i livet som förälder.

Information om anknytning och barnavård över huvud taget kunde få en större plats i grundutbildningen eftersom den knappt existerar för tillfället. Som det nämns i bakgrunden tar man upp människans utveckling, familje relationer och omsorg i

hälsokunskapen under högstadiet men man nämner inget om barnavård eller anknytning. Denna information skulle passa bra in bland de teman som redan nu tas upp i undervisningen, då man går igenom barns utveckling skulle man samtidigt kunna ta fasta på anknytningen och dess betydelse. Barnavård kan kännas rätt avlägset för elever i högstadiet men ämnet kunde ändå tas upp så att alla skulle få grundläggande information att bygga vidare på i sett senare skede. Ett begrepp som anknytning kan kanske vara svårt att greppa för en 13-15 åring, men genom att lära sig om barnavård och hur man svarar på ett spädbarns signaler skulle de lära sig om hur man skapar en trygg anknytning utan att just begreppet anknytning skulle definieras.

12 KRITISK GRANSKNING

I kapitlet kritiskgranskning bör man undersöka om studien har några svagheter som kan identifieras, dessa svagheter skall lyftas fram och diskuteras. Man jämför studien med tidigare forskning inom samma område för att finna likheter och skillnader. Hur den teoretiska referensramen har används i studien kan lyftas fram och diskuteras. Författaren skall reflektera över val som gjorts och problem som uppstått under studiens gång. (Forsberg & Wengström 2003 s.52)

Syftet med denna studie var att ta reda på om det finns evidensbaserat stöd för påståendet: mödrars okunskap kan vara ett hot mot barns välfärd? och som det nämns i resultatet stödde alla artiklar i materialet detta påstående. En kvalitetsgranskning av materialet var en ypperlig metod för att göra resultatet mer pålitligt. Tyvärr nådde inte alla artiklar kriterierna som man med hjälp av checklistorna sökte efter. Artikeln vars poäng var för låga för att tas med i resultatet var artikel nummer 5. Artikeln hade inte tillräckligt hög kvalitet för att få tas med i resultatet, men artikelns resultat följer samma linje som de övriga. I artikeln har man kommit fram till att korta och kostnadseffektiva interventioner har bra effekt då det kommer till mammans sensitivitet mot sitt barn och hennes reaktioner på barnets signaler. Man märkte att även medelklass föräldrar kunde ha nytta av extra föräldrastöd för att främja sitt barns anknytning.

Informationen som kommer fram i bakgrunden och stycke om tidigare forskningar ger en realistisk bild av anknytning och hur den tas fram i samhället. Det som nämns om anknytning i denna studie tas även upp av andra forskare då de beskriver anknytningen och dess vikt i barnets utveckling.

Utgående från detta kan man säga att frågeställningen och metoden har fungerat bra medan bristerna finns i materialet som analyserats. Innehållet i artiklarna handlar inte direkt om mödrars okunskap utan mer om anknytning och barns utveckling sett ur olika synvinklar. Artiklarnas ålder har varit acceptabel men inte en enda av artiklarna är från Finland eller något av de andra nordiska länderna. De flesta artiklarna är från USA eller Nederländerna men det finns även artiklar från Turkiet, Chile och Israel. Majoriteten av studierna är välutförda men eftersom de baserar sig på sampel ur samhällen som skiljer sig från det finska går det inte att använda sig av allt resultat i den finska vårdverkligheten. Alla länder har inte rådgivnings program eller familjeförberedelsekurser de kan erbjuda de gravida kvinnorna. Men även om länderna där studierna har gjorts inte har ett liknade vårdssystem som Finland går det ändå att använda sig av en stor del av resultaten från denna studie. De andra länderna kan behöva bygga upp kurser och program medan det i Finland kan räcka med att fylla på mer information i de färdigt existerande programmen och kurserna.

KÄLLOR / REFERENCES

Aaonen Eeva, Mari Kuosa, Marikki Tallila ja Terttu Arajärvi. 1995. Kotikäynteihin perustuvan perheneuvonnan vaikutus nuoren psyykkiseen terveyteen - 15 vuoden seurantatutkimus. *Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim*, nr 6, Tillgänglig: duodecimlehti.fi/web/guest/uusinnumero;jsessionid=8295EC86E3C3FA0C22FD7675E DD7BE0C?p_p_id=Article_WAR_DL6_Articleportlet&_Article_WAR_DL6_Articleportlet_viewType=viewArticle&_Article_WAR_DL6_Articleportlet_tunnus=duo50130 Hämtad: 08.01.2015.

Ablow, Marks, Feldman & Huffman. 2013 Associations Between First-Time Expectant Women's Representations of Attachment and Their Physiological Reactivity to Infant Cry. *Child Development*, July/August 2013, Volume 84, Number 4, s. 1373–1391. Tillgänglig: <http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.arcada.fi:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=17&sid=23619189-7ce7-4834-a5e4-0e5d24270520%40sessionmgr110&hid=107> Hämtad: 17.3.2015

Alhusen, Hayat & Gross. 2013 A longitudinal study of maternal attachment and infant developmental outcomes. *Archives of Women's Mental Health*, December 2013, Volume 16, Issue 6, s. 521-529. Tillgänglig: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3796052/> Hämtad: 14.4.2015

Araneda, Santelices & Farkas. 2008 Building infant–mother attachment: the relationship between attachment style, socio-emotional well-being and maternal representations. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, Vol. 28, No. 1, February 2010, s. 30–43. Tillgänglig: <http://web.a.ebscohost.com.ezproxy.arcada.fi:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=a4626620-6abe-4e0f-a205-9b62178c1e2e%40sessionmgr4003&hid=4212> Hämtad: 17.3.2015

Arcada. 2012. Tillgänglig: https://start.arcada.fi/sites/default/files/dokument/ovriga%20dokument/god_veten_skaplig_praxis_i_studier_vid_arcada_2014.pdf Hämtad: 4.5.2015

Babyfamiljsverksamhet. 2015, Helsingfors stad. Tillgänglig: <http://www.hel.fi/www/Helsinki/sv/dagvard-och-utbildning/lek/lekparker/svensksprakig-lekparksverksamhet/familjeforberedelsekurser> Hämtad: 01.04.2015

Barnrådgivning. 2015, Helsingfors stad. Tillgänglig: http://www.hel.fi/hki/Terke/sv/H_Isotj_nster/Barn+och+ungdomar/Barnr_dgivning Hämtad: 8.5.2015

- Bowlby, John. 1969. *Attachment and loss, volume 1 attachment*. New York: Basic books, 326 s. Tillgänglig: <http://www.abebe.org.br/wp-content/uploads/John-Bowlby-Attachment-Second-Edition-Attachment-and-Loss-Series-Vol-1-1983.pdf> Hämtad: 04.01.2015
- Cassibba, van IJzendoorn & Coppola. 2011 Emotional availability and attachment across generations: variations in patterns associated with infant health risk status. *Child: care, health and development*, 38, 4, s. 538–544. Tillgänglig: <http://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=11&sid=ff068c22-eff4-4469-88df-80e970b788fd%40sessionmgr111&hid=128> Hämtad: 13.4.2015
- Critical Appraisal Skills Programme. 2013 Checklistor. Tillgänglig: <http://www.casp-uk.net/#:~:text=casp-tools-checklists/c18f8> Hämtad: 3.2.2015
- En bättre vardag med bebin. 2011, Folkhälsan. Tillgänglig: <http://www.folkhalsan.fi/startsidea/Aktuellt/newsitems/20559> Hämtad: 31.03.2015
- Eriksson Katie. 1987. *Vårdandets idé*. Stockholm: Nordstedts Förlag, 100 s.
- Ertem, Atay, Dogan, Bayhan, Bingoler, Gok, Ozbas, Haznedaroglu & Isikli. 2007 Mothers' knowledge of young child development in a developing country. *Child: care, health and development*, 33, 6, s. 728–737. Tillgänglig: <http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.arcada.fi:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=2&sid=bce160f2-0415-4846-b75a-0d9e24fc2d88%40sessionmgr110&hid=109> Hämtad: 31.11.2014
- Familjeträning. 2015, Helsingfors stad. Tillgänglig: http://www.hel.fi/hki/Terke/sv/H_Isotj_nster/M_drar_dgivning/Familjetr_ning Hämtad: 01.04.2015
- Finlex. 2010, Hälso- och sjukvårdslag, 15§. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20101326?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=h%C3%A4lsofr%C3%A4mjande> Hämtad: 02.04.2015
- Forsberg C, Wengström Y. 2003 *Att göra systematiska litteraturstudier*. Finland: WS Bookwell, 208 s.
- Första barnet på väg? 2015, Folkhälsan. Tillgänglig: <http://www.folkhalsan.fi/startsidea/Var-verksamhet/Barn--familj/Familjens-relationer/Forsta-barnet-pa-vag/> Hämtad: 31.03.2015
- Föräldraskapet främst stöder nyblivna föräldrar. 2015, Folkhälsan. Tillgänglig: <http://www.folkhalsan.fi/sv/startsidea/Var-verksamhet/Barn--familj/Familjens-relationer/Foraldraskap/> Hämtad: 31.03.2015
- Goodman G, Stroh M & Valdez A. 2012. Do attachment representations predict depression and anxiety in psychiatrically hospitalized prepubertal children? *Bulletin of*

the Menninger Clinic. Tillgänglig: <http://psykodynamiskt.nu/?tag=bowlby>
Hämtad: 08.02.2015

Grandelius. 2011 *Samspele och anknytning*, Vårdguiden. Tillgänglig:
<http://www.1177.se/Tema/Barn-och-foraldrar/Familjeliv-och-relationer/Foraldraskap/Samspele-och-anknytning/> Hämtad: 23.4.2015

Huth-Bocks, Levendosky, Bogat & von Eye. 2004 The Impact of Maternal Characteristics and Contextual Variables on Infant –Mother Attachment. *Child Development*, March/April 2004, Volume 75, Number 2, s. 480–496. Tillgänglig:
<http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.arcada.fi:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=5&sid=23619189-7ce7-4834-a5e4-0e5d24270520%40sessionmgr110&hid=123> Hämtad: 17.3.2015

Jahromi, Guimond, Umana-Taylor, Updegraff & Toomey. 2014 Family Context, Mexican-Origin Adolescent Mothers' Parenting Knowledge, and Children's Subsequent Developmental Outcomes. *Child Development*, March/April 2014, Volume 85, Number 2, s. 593–609. Tillgänglig:
<http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.arcada.fi:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=6&sid=30a1dd34-c828-42c8-8f39-6781b476d009%40sessionmgr110&hid=125>
Hämtad: 31.11.2014

Kalinauskiene, Cekuoliene, Van Ijzendoorn, Bakermans-Kranenburg, Juffer & Kusakovskaja. 2009 Supporting insensitive mothers: the Vilnius randomized control trial of video-feedback intervention to promote maternal sensitivity and infant attachment security. *Child: care, health and development*, 35, 5, s. 613–623. Tillgänglig:
<http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.arcada.fi:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=fdce43d1-3feb-4c5a-ab80-56f43f8dc3a4%40sessionmgr111&hid=115>
Hämtad: 17.3.2015

Kok, van Ijzendoorn, Linting, Bakermans-Kranenburg, Tharner, Luijk & Székely. 2012 Attachment insecurity predicts child active resistance to parental requests in a compliance task. *Care, health and development*, 39, 2, s. 277–287. Tillgänglig:
<http://web.a.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=2&sid=61426f92-e64f-4b68-bf65-3522fd49821d%40sessionmgr4002&hid=4207> Hämtad:
13.4.2015

Koren-Karie, Gini, Ziv & Joels. 2002 Shedding Further Light on the Effects of Various Types and Quality of Early Child Care on Infant–Mother Attachment Relationship: The Haifa Study of Early. *Child Development*, July/August 2002, Volume 73, Number 4, s. 1166–1186. Tillgänglig:
<http://web.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=4&sid=7acdfcb4-da3b-453b-a9a3-50b358f16eee%40sessionmgr115&hid=115> Hämtad: 17.3.2015

Moore CG, Carter R, Nietert PJ, Stewart PW. 2011 Pilot Study Checklist, Clinical and Translational Science. Tillgänglig: <https://biotime.uchicago.edu/Files/pilot.checklist.pdf>

Hämtad: 12.4.2015

Mödrarådgivning. 2015, Helsingfors stad. Tillgänglig:
http://www.hel.fi/hki/Terke/sv/H_Isotj_nster/M_drar_dgivning Hämtad: 01.04.2015

Nursing Theory, 2013 Family Nursing. Tillgänglig: <http://www.nursing-theory.org/theories-and-models/family-nursing.php> Hämtad: 24.2.2015

Statens folkhälsoinstitut. 2004. *Nya verktyg för föräldrar-förslag till nya former av föräldrarstöd*. Sverige: Sandvikens tryckeri. 382 s. Tillgänglig:
<http://www.oskarshamn.se/upload/SF/IFO/Nya%20verktyg%20f%C3%B6r%20f%C3%B6r%C3%A4ldrar.pdf> Hämtad: 13.11.2014

Statistikcentralen. 2013 Befolkning. Tillgänglig:
http://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto_sv.html Hämtad: 12.12.2014

Teorin om anknytning. 2015, Folkhälsan. Tillgänglig:
<http://www.folkhalsan.fi/startside/Var-verksamhet/Barn--familj/Familjens-relationer/Foraldraskap/Teori-om-anknytning/> Hämtad: 01.04.2015

University of Texas. 2010 Checklista för fallstudier. Tillgänglig:
https://research.utep.edu/Portals/99/_irb_web/irb%20research%20guidance%20docs/UTEP%20Case%20Study%20Guidance%20Form_V2_Feb2010_CM%20Rev.pdf Hämtad: 12.4.2015

Utbildningsstyrelsen. 2004 *Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen*. Tillgänglig:
<http://www02.oph.fi/svenska/ops/grundskola/LPgrundl.pdf> Hämtad: 10.5.2015

Vilkko-Riihelä Anneli & Laine Vesa. 2006 *Utvecklingspsykologi*, Borgå: Söderströms, 2006. 196s.

BILAGOR / APPENDICES

Nr	Titel, fröfattare, årtal, land	Syfte	Metodik	Resultat
1	<i>Shedding Further Light on the Effects of Various Types and Quality of Early Child Care on Infant-Mother Attachment Relationship: The Haifa Study of Early.</i> Koren-Karie, Gini, Ziv & Joels (2002)	Man ville undersöka olika Former av barnomsorg och hur de kan inverka på spädbarns anknytning.	En Cohort studie som följer upp ett sampel mammor och spädbarn i fyra repriser under spädbarnets första levnadsår.	Det fanns variabler som stödde en god anknytning och variabler som försämrade den. Variabler som stödde anknytningen var till exempel sensitiva mammor, att spädbarnen togs om hand av en nära släkting, att förhållandet mellan antalet spädbarn och vårdare inte var för stort och att vården var stabil. Variabler som däremot försämrade spädbarnets anknytning var center-care, ett stort antal spädbarn per vårdare och en instabil vård.
2	<i>The Impact of Maternal Characteristics and Contextual Variables on Infant – Mother Attachment.</i> Huth-Bocks, Levendosky, Bogat, and von Eye. (2004)	Syftet med studien är att undersöka hur våld i hemmet påverkar fysisk och psykisk hälsa hos olika grupper av gravida kvinnor och deras barn.	En longitudinell studie där 206 mammor i åldrarna 18-40 blev intervjuade i den tredje trimestern. Då deras spädbarn var 12-13 månader gammalt fick de ta del av en främmande situation där de blev observerade och intervjuade efteråt.	Resultatet av studien stödde vikten av både individuella och kontextuella faktorer för anknytning mellan mor och spädbarn och även mammas framställning av omvårdnad. Denna framställning är en mekanism genom vilken moderlig anknytnings erfarenheter kan förutsäga utvecklingen av en säker anknytning mellan mor och spädbarn.
3	<i>Mothers' knowledge of young child development in a developing country.</i> Ertem, Atay, Dogan, Bayhan., Bingoler, Gok, Ozbas, Haznedaroglu and Isikli. (2007) Turkiet.	Syftet med studien är att bedöma turkiska mammors kunskap om spädbarns utveckling.	1055 Mammor och deras spädbarn utgjorde samplet för studien. Alla deltagare besöktes i sina hem och fick svar på flera olika frågeformulär.	Resultatet visade att en stor andel av mammorna i de två turkiska städerna hade en bristfällig kunskap om spädbarns utveckling och när de bör ge möjligheter till att stimulera utvecklingen. Men mammor med lite mer utbildning och färre barn fick ett bättre resultat i frågeformulären.

4	<i>Building infant-mother attachment: the relationship between attachment style, socio-emotional well-being and maternal representations.</i> Araneda, Santelices and Farkas. (2008)	Man ville undersöka dessa kvinnor med olika nivåer av socioemotionellt välbefinnande och olika metoder att skapa anknytning till sitt spädbarn för att se om man kunde hitta skillnader.	En pilot studie där man undersöka förstföderskor i åldrarna 18-38 som är i månaderna 16-31 av sina graviditeter. I studien används intervju och frågeformulär för att kunna undersöka de olika mammorna.	Man kom fram till att mammornas framställning av sin egen mor-som-mor var starkt kopplat till deras erfarenheter av anknytning, medan framställningen av barnet och mamman själv-som-mor båda hade en stark koppling till det emotionella välbefinnandet. På det viset har emotionellt välbefinnande stor inverkan på anknytningen mellan mamman och hennes spädbarn och dess utveckling.
5	<i>Supporting insensitive mothers: the Vilnius randomized control trial of video-feedback intervention to promote maternal sensitivity and infant attachment security.</i> Kalinauskienė, Cekuoliene, Van IJzendoorn, Bakermans-Kranenburg, Juffer & Kusakovskaja (2009)	Man ville ta reda på om man med ett ingripande i uppfostringen under barnets första levnadsår kunde förebygga föräldraskap och stärka spädbarns anknytning.	En randomiserad kontrollstudie som undersöker ett sampel på 54 mammor och deras spädbarn under 6 månaders tid.	Mammor som hade varit deltagare i försöksgruppen visade en högre grad av sensitivitet än de mammor som varit en del av kontrollgruppen. Spädbarnens anknytning förbättrades inte av detta ingripande. Hypotesen att mer negativt reagerande spädbarn skulle vara mer mottagliga för ingripandet än spädbarn som reagerar mindre, fick inget stöd.
6	<i>Emotional availability and attachment across generations: variations in patterns associated with infant health risk status.</i> Cassibba, van IJzendoorn and Coppola (2011)	Syftet med studien var att undersöka om barnets kliniska status kan inverka på dess tillgänglighet vid anknytningen med mamman och bildandet av en säker anknytning.	Samplet utgörs av 40 spädbarn som delats upp i försöksgrupp och kontrollgrupp. Försöksgruppen bestod av 10 prematurer och 10 spädbarn drabbade av atopiskt eksem. Kontrollgruppen bestod av 20 friska spädbarn. I studien användes intervjuer och observationer.	I utvärderingen man hade gjort av föräldrarna med hjälp av intervjuer skilde sig inte grupperna, men i anknytningsmönstren såg man skillnader. Många spädbarn i kontrollgruppen hade byggt en stark anknytning med sin mamma och var emotionellt mottagliga i interaktioner med henne, medan spädbarnen i försöksgruppen inte visade på en lika bra överföring av anknytning.
7	<i>Attachment insecurity predicts child active resistance to parental requests in a compliance task.</i> Kok, van IJzendoorn,	Man ville studera vilka effekter tidiga mamma-barn relationer och barnets temperament ger på	En kohort studie där grupper av mammor och spädbarn beteenden observerades då barnen var 14 och 36 månader gamla.	Resultatet visade att de barn som var mer osäkra under observationen vid 14 månader visade otrygg anknytning och aktivt motstånd vid städningen

	Linting, Bakermans-Kranenburg, Tharner, Luijk and Székely (2012) Nederländerna.	barns lydnad och aktiva motstånd.	Spädbarnets lydnad bedömdes genom en uppgift där spädbarnet skulle städa undan sina leksaker.	då de var 36 månader. Barn med säker anknytning visade mindre aktivt motstånd än barn med otrygg anknytning. Även barn med mindre erfarenhet av att städa undan visade mer aktivt motstånd.
8	<i>Associations Between First-Time Expectant Women's Representations of Attachment and Their Physiological Reactivity to Infant Cry.</i> Ablow, Marks, Feldman, and Huffman. (2013)	Syftet med denna studie var att undersöka associationer mellan gravida kvinnors anknytningsstatus och deras fysiologiska svar på sitt spädbarns gråt.	Samplet bestod av 53 kvinnor som följdes upp från och med sin tredje trimester fram till dess att deras spädbarn var 9 månader gammalt. Under uppföljningen blev kvinnorna undersökta på olika sätt, de fick svara på frågeformulär, se filmer efter vilka de blev intervjuade och de blev även själva filmade tillsammans med sina spädbarn.	Resultaten stöder hypotesen att kvinnors psykologiska och fysiologiska reaktioner varierar beroende på deras anknytnings nivå. Och olika prenatala reaktioner på gråt förutsår olikheter i kvinnornas moderliga sensitivitet för sitt eget spädbarns ångest.
9	<i>A longitudinal study of maternal attachment and infant developmental outcomes.</i> Alhusen, Hayat, and Gross. (2013) USA.	Man ville undersöka sambandet mellan mamman och spädbarnets anknytning under graviditeten och spädbarnens resultat. Och vilken roll mammas anknytnings stil har för barnets utveckling.	Samplet bestod av 81 kvinnor som följdes upp vid två tillfällen tillsammans med sitt spädbarn, då spädbarnet var 14 och 26 månader. Mammorna intervjuades och fick fylla i frågeformulär.	Resultatet visade att kvinnor med mer undvikande anknytnings stil och mycket depressions symptom höjde risken för att deras spädbarn skulle få en försenad utveckling. Spädbarn med mer optimal utveckling hade däremot mammor med trygg anknytnings stil, färre depressions symptom och högt MFA under graviditeten.
10	<i>Family Context, Mexican-Origin Adolescent Mothers' Parenting Knowledge, and Children's Subsequent Developmental Outcomes.</i> Jahromi, Guimond, Umana-Taylor, Updegraff, and Toomey. (2014)	Studiens syfte var att undersöka tonårsmammor med mexikansk bakgrund, deras kontextuella familjefaktorer förknippat med deras kunskaper om föräldraskap och resultatet av deras spädbarns utveckling.	Ett sampel på 191 tonårsmammor med mexikansk bakgrund undersöktes från och med sin tredje trimester fram till dess att deras spädbarn var 24 månader gammalt. Datainsamlingsmetoder som användes var intervjuer, frågeformulär och observationer.	Resultat stöder uppfattningen att kunskap om föräldraskap har en viktig betydelse för föräldraskaps kompetens hos unga mödrar och deras spädbarn. Man understryker även vikten av kunskap om föräldraskap som ett mål för familjeförberedelsekurser.

